

Primer de maig a l'Ermита de Betlem

Com de costum, la diada del primer de maig va tornar ser una aglomeració d'artanencs que a peu o en cotxe es desplaçaren a l'Ermита per passar-hi el dia. No hi faltaren ni el mal temps ni anècdotes, ni esbraonaments, ni bon humor. Allò que començà per ser una activitat de cloenda del curs de catequesi ha esdevengut una esdeveniment social indiscutible.

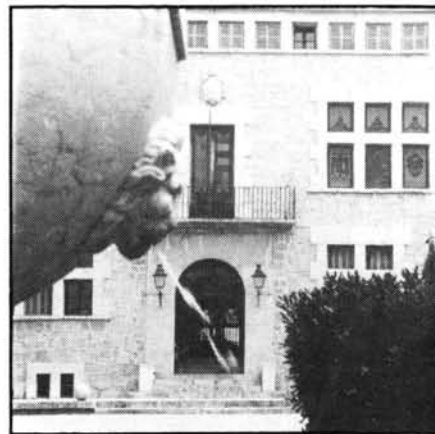
Taula rodona municipal

El balanç dels darrers quatre anys de govern municipal ha estat el tema que hem tractat amb els caps dels grups que han tenguut representació consistorial.

Milions de la O.N.C.E.

El número 21947, premi de la ONCE de dia 24, va repartir 55.000.000 de pessetes dins Artà. La visita de la grossa va ser ben rebuda pels agraciats. Enhorabona.

Les Normes no passen

La Comissió Insular d'Urbanisme no va aprovar les NNSS que havia presentat l'Ajuntament. Vegeu-ne la crònica a la pàgina 8 i l'editorial a la pàgina 2.

La no aprovació de les Normes

De la no aprovació de les NNSS es podria desprendre un interès polític per perllongar l'aprovació. No manquen indicis d'aquesta intencionalitat política.

El primer és l'interès de qualificar d'**excessivament** proteccionistes les NNSS elaborades per l'Ajuntament d'Artà en una flagrant intromissió en un criteri polític que és **exclusiu** de l'Ajuntament.

Ja s'esperava que el projecte tengués aspectes que a corregir, però de les tres possibilitats que tenia la CIU s'ha optat per la més dura, per la que mostra menys voluntat de resoldre el tema.

La CIU podia seguir el criteri dels tècnics: deixar-ho sobre la taula, esperar l'informe de Costes, i anar ja corregint.

De les tres possibilitats que tenia la CIU s'ha optat per la més dura, per la que mostra menys voluntat de resoldre el tema.

Podia aprovar-les condicionalment i fixar plaç per a l'adequació. Això no evitava la preceptiva correcció i tenia l'avantatge que deixava sota regulació tot el terme en allò no afectat pels aspectes concrets que la llei ja empara.

En canvi, s'ha interromput el procés i així es perllonga l'aprovació. No se'n veuen els beneficis, ni es veu que sigui l'única forma de garantir l'obligada adaptació a les noves lleis.

Aleshores les preguntes són dues: quin és el veritable motiu de l'opció que la CIU ha escollit? Com així l'informe de Costes, **que feia més de dos mesos que era a la Comissió d'Urbanisme**, no va ser estudiat per la Ponència Tècnica?. Facem-ne més de preguntes: si la Ponència Tècnica hagués comprovat l'escassa importància de l'objecció de Costes, hagués proposat no resoldre ja?

És alarmant el procés que s'inicia. Si la CIU torna esperar cinc mesos (o esgota

els planejaments? seria el més coherent amb la mesura adoptada en el cas d'Artà, però duria al caos. Si no s'aplica tal mesura, per què s'ha aplicat a Artà?

Les interpretacions, com de costum, són lliures, però la proximitat de les eleccions municipals podria contenir la resposta. S'hi ventila molt, en unes eleccions municipals. Basti recordar quin va ser el cavall de batalla de les anteriors per veure que hi ha capítols que de tant en tant es tornen a obrir.

Com així l'informe de Costes, que feia més de dos mesos que era a la Comissió d'Urbanisme, no va ser estudiat per la Ponència Tècnica?

L'únic més que pareix que li queda a partir de la nova recepció i a l'entretant es torna aprovar qualche llei que obligui a noves adaptacions, s'haurà de recomençar el procés un altre cop. Aquesta via podria no tenir fi ni cap d'allà, eternitzar la no aprovació. Però no és l'únic motiu de temor d'un interès per part de la CIU de perllongar l'aprovació de les NNSS d'Artà. És en aquest sentit que resulta estrany que no hi hagi hagut pronunciament sobre altres qüestions previsibles d'haver de retocar.

La incongruència de la decisió que la CIU ha adoptat es pot calibrar millor si pensam que les lleis esmentades també afecten la resta d'ordenaments urbanístics de tots els Ajuntaments de les Illes. Es suspendran **tots i totalment**

Nota de disculpa

L'edició anterior contenia dos errors que ara volem subsanar. A la portada figurava el número 430, i **tocava ser el 433**. Recomanam als nombrosos subscriptors que col·leccionen la revista que, ara que ho tenen present, facin la modificació encara que sigui a llapis. Segona, no estava previst sortir dia 27 d'abril, tal com s'anunciava a la darrera pàgina, sinó avui dia 4 de maig. El calendari electoral ha condicionat el nostre i el ritme normal s'ha vist alterat per l'interès informatiu dels comicis locals. Que els nostres benevolents lectors ens sàpiguen disculpar.

Revista quinzenal

Núm. 434, 4 MAIG 1991

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10. Artà.

Tel. 835033 (contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969.

Redacció:

J. Adrián, J. Amorós, A. Artigues, G. Bisquerra, S. Conesa, M. Dalmau, A. Esteva, J. Esteva, M. Gelabert, A. Genovard, P. Ginard, S. Ginard, B. Jaume, M. Mestre, J. Morey, F. Munar, A. Muñoz, C. Obrador, A. Picazo, J. Sureda, S. Tous, B. Tous, A. Tur, A. Vives.

Administració:

G. Bisquerra, C. i C. Guerrero, Mª A. Sureda, M. Morey, Ll. Forteza, Ana. M^a. Moreno, F. Genovard.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats.

Imprimeix: Gràfiques Llevant. Ciutat, 55. Artà. tel. 83 66 04

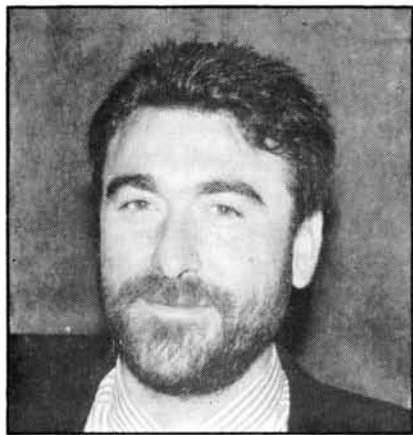
Conversa amb els caps de grup municipals

Quatre anys d'ajuntament

i en volen més

Julen Adrián, Guillem Bisquerra.- Quatre anys de govern municipal i altres tants d'oposició s'acaben. És l'ocasió de fer un darrer repàs a allò que han estat, sobretot quan molts dels que se'n van, tornen a estar presents a les candidatures que el proper 26 de maig sol·liciten el vot dels artanencs.

Bellpuig vol contribuir a aquest balanç oferint l'opinió dels quatre caps de llista dels partits presents a la Sala amb un torn inicial per a cada un i després les rèpliques. Pensàvem trobar-nos amb posicions enfrontades i crítiques dures però, com veureu, la sang no va arribar al riu.

Miquel Pastor Tous, Independents

Miquel Pastor Tous (Independents), Batle.- El pacte amb el PSOE ha funcionat i ha estat un factor important perquè es pogués fer tot el que s'ha fet. L'urbanisme ha estat un tema molt important. L'havíem rebut en una situació que no permetia a l'Ajuntament ordenar el municipi així com volia i amb un mínim de seguretat. Això s'ha aclarit i hem culminat aprovant provisionalment les Normes Subsidiàries (NNSS) remeses a la Comissió Insular d'Urbanisme (CIU). Un altre repte per a un Ajuntament amb pocs recursos econòmics ha estat administrar-los bé per tal de poder aconseguir les obres d'infraestructura necessàries. S'ha fet molta feina obscura per cercar subvencions, sabíem que no serien del 100% i que haurien d'anar acompanyades d'un esforç del poble, però valen la pena. Al darrer any, sobretot, aquesta política ha fructificat i n'hem aconseguides per a la depuradora, l'aigua potable de la Colònia, renovació de la xarxa d'aigües d'Artà, el poliesportiu cobert,

la piscina, etc. Hem creat nous serveis i per pagar-los hem cercat més subvencions i ens hem apuntat a qualsevol conveni o pla que pogués ser favorable a Artà. S'ha creat el Servei d'Assistència Social, subvencionat en un 50% pel CIM i hem posat en marxa amb gran èxit tot el tema d'educació d'adults. Igualment hem potenciat serveis que ja existien, des d'urbanístics fins a serveis d'administració general per millorar el funcionament de l'Ajuntament de cara al públic: servei de recepció, servei d'ordenança... Hem contingut les despeses fixes d'administració general i el personal ha crescut per donar més serveis, en canvi el personal d'administració ha disminuït, hi ha dos funcionaris menys que els que hi havia quan vàrem entrar.

Juan Sureda Vives (Partit Popular).- És evident que s'han fet coses, d'això no n'hi ha cap dubte. Calcul que un 80-90% dels acords han estat aprovats per unanimitat. Si hem dit que no a alguna cosa és perquè creïem que no afavoria la majoria de gent. La nostra oposició ha estat constructiva, hem provat de controlar un poc els que comanden. Nosaltres ens hem trobat fora del pacte i hem intentat fer les coses lo millor possible. Propostes en fèiem, però no ens n'heu deixat passar ni una. Des de l'oposició ens posàrem d'acord i vàrem creure que podíem fer molt més per al poble deixant fer alguna cosa que fent propostes que sols servien per fer-nos arribar a enfrontaments amb la majoria municipal. Com que la majoria de coses que s'han aconseguides han estat a través de subvencions de la Comunitat Autònoma, que sustenta el

nostre grup, ens dedicàvem a treballar per darrera, pressionant i fent teula perquè les subvencions arribassin. Artà fins aquests dos darrers anys no havia tengut cap subvenció de res ni n'havien demanades tampoc. Precisament se'ns queixaven que Artà no demanava res. I ara posat que ja demanem, hem intentat col·laborar. Jo me'n record del dia que el batle em va telefonar a les 11 del vespre, perquè el PAC se'ns fugia de les mans. Ens vàrem i el meu telèfon va fer moltes cridades per assegurar-lo. Mai no hem posat cap pega per coses que ens pareixien d'interès per al poble, com el PAC, i estic segur que hem ajudat. Hi ha hagut coses en què s'havia d'haver comptat amb nosaltres i que haurien anat molt millor. A les NNSS allò que nosaltres dèiem que no ens agradava, ha estat el motiu que ara no les aprovassin. Com segurament en el futur tornarem a estar plegats, et record que sempre és millor donar alguna cosa, una explicació que fer les coses sense dir res. Això seria una forma perquè l'Ajuntament actués molt més aplegat.

Antoni Maria Ginard (PSOE).- El pacte ha anat bé. S'han aconseguides moltes realitzacions, moltes estan començades i fermades per aquests propers anys, com l'acord per ficar-nos al Pla d'Embelliment de zones turístiques que es va firmar amb la Conselleria de Turisme, que ja s'està fent. Entre les realitzacions a més de les que en Miquel ja ha anomenades jo en remarcaria altres com l'edifici de La Colònia inclòs al Pla d'Embelliment. S'ha seguit amb les fases de l'enllumenat públic, es va ajudar en el canvi de tensió de 125 a 220 a totes les

Joan Sureda Vives, PP

cases. S'ha ampliat la Residència i s'han fet obres a Sa Central i a Na Batlessa. S'ha comprat Ses Pesqueres i s'hi ha posat l'enllumenat. S'ha engrandit el cementeri de La Colònia. S'ha ajardinat la plaça de L'Almudaina i sembrat arbres a la Gran Via i devora de l'església. S'ha fet la unitat d'actuació per a l'ampliació de l'institut i crear 80 solars. S'ha fet el projecte del teatre municipal a Na Batlessa. Hem ajudat les entitats culturals i esportives, s'ha format el club juvenil en el Club Llevant. També han seguit les ajudes al Club de la Tercera Edat, l'Ajuntament els ha recolzat sempre les seves iniciatives. S'està fent la piscina, cobrint el poliesportiu i fent la segona pista. Hem aprovat recentment les NNSS que era l'assignatura pendent de l'Ajuntament, a lo millor si la llei de Sa Canova hagués estat més clara les haguéssim aprovades abans... S'ha fet la depuradora, s'ha fet un pou nou a S'hort d'es Bril... S'han fet moltes de coses, les més necessàries i molt de projectes estan ben fermats pels propers anys, tant que hem hipotecat un poc les possibilitats de noves inversions pels pròxims anys. Les relacions amb l'oposició no han estat com tots haguéssim desitjat. Jo duia una molt bona experiència de la primera legislatura, però aquesta vegada me n'he duit un desengany, no ha estat el que jo havia conegut els altres anys, però tampoc no podem dir massa malament.

Joan Amorós Negre (C.D.S.).- El nostre grup CDS ha fet una oposició constructiva, hem votat a favor un 80% de les propostes que ha duit l'equip governant i en la resta hem votat en contra o ens hem abstès, em referiré a aquests desacords. Sobre les NNSS l'equip governant es queixa que

nosaltres no hem col·laborat i mai no ens ho han demanat. Si l'haguessin fet hauríem apuntat varies coses i ara les NNSS ja estarien aprovades. La disciplina urbanística s'ha duit molt malament, s'han fet moltes d'obres sense permisos, inclòs el batle i els tècnics de l'Ajuntament ho sabien i no posaven cap pega. Al principi de legislatura vaig dir que hi havia una manca de solars molt grossa i vaig proposar que es fes una nova delimitació de casc i gràcies a Déu que l'ampliació de l'Institut l'ha fet necessària i han sortit els solars. El polígon industrial pareix que ha hagut d'anar paral·lel a les NNSS, i si aquestes s'haguessin fet al seu moment el polígon ja estaria fet. En un nucli molt petit i envoltant la Colònia s'ha projectat que hi puguin habitar 40.000 persones, no crec que en facin falta tantes però les projectades a les NNSS em semblen massa. L'Ajuntament es va posar a fer la plaça de l'Almudaina sense demanar permís al MOPU. És un punt molt conflictiu en la circulació del poble i s'hauria d'haver previst un tipus de rotonda. El MOPU havia presentat tres propostes que no s'han considerat. L'enllumenat del poble no s'ha acabat i el que s'ha posat no s'ha mantingut com caldria. No es tracta d'invertir d'una manera més o menys indiscriminada, el que s'ha de fer és un bon manteniment. Als carrers passa el mateix, hi ha molts de clots que duren molt de temps. A La Colònia les obres de l'aigua potable s'haurien d'haver atacat molt més abans. Els pressuposts han crescut una barbaritat en quatre anys, s'ha pasat de 170 milions a 530 milions, una pujada del 312%, massa per un poble amb pocs recursos econòmics. El rendiment del personal és molt baix, hi ha unes 40 persones que fan feina a l'Ajuntament i o ben cal augmentar el rendiment per donar més serveis o bé reduir el número de personal mantenint els serveis. La informació al públic segueix sent dolenta, tant la tècnica com l'administrativa. S'ha aconseguit el PAC, però el que hauríem d'aconseguir és un Centre de Salut amb un pediatra, un ginecòleg i metges que estiguin 7 o 8 hores fent feina. A Cultura es dedica poc, sols un 2% del pressupost. Amb els clubs esportius i associacions arribaria a un 5% i estan les pobres molt baixes i

Antoni Maria Ginard, PSOE

molt d'ells desapareixen. També hi ha organitzacions que estan discriminades, s'hauria de fer una espècie de patronat i repartir més equitativament. Hi ha molt poques conferències, casi totes sobre la naturalesa. Jo no estic en contra de la naturalesa, però d'altres tipus no se n'han fet cap. Cine tampoc s'ha fet, no tenim teatre però hi ha el dels PP. Franciscans i jo estic segur que si xerràssim amb el superior segur que arribaríem a un acord i es podria fer un cine i un teatre. El club de la joventut s'ha creat ara fa mig any i els al·lots me diuen que no funciona i pel que he vist és cert. Tampoc no veig clara la tasca de l'educador de carrer. No s'ha fet cap centre d'informació a l'agricultor, ni sobre subvencions ni res, i cadascú ha de cercar informació pel seu compte a Palma. Quant a l'Assistència Social, ajuda a base de donar doblers i això no és solució, sobretot pels alcohòlics i drogoaddictes. Més valdria que es curassin a un centre de rehabilitació i l'Ajuntament hauria de ajudar-los. Totes les inversions s'han fet el darrer any i poden hipotecar el poble d'Artà. Hi ha moltes inversions necessàries que s'haguessin pogut fer anys abans. Ara haurem de pagar molts de milions durant un any o dos. Nosaltres volíem col·laborar amb l'equip de govern però han estat remisos a demanar-nos coses i a ficar-nos a les àrees que ells han tocat.

T. Maria.- El que s'ha hipotecat ha estat la possibilitat de fer noves inversions, però amb les que tenim previstes n'hi ha a bastament i no n'hi ha d'altres més necessàries que les previstes.

J. Amorós.- Jo me queix que s'hagi fet tot al mateix temps.

T. Maria.- Algunes coses cal agafar-

les quan vénen. Per exemple el Pla d'Embelliment de Zones Turístiques no s'havia fet mai i no es podia preveure.

M. Pastor.- Vul rebatre una sèrie de coses que crec que no són correctes. Tant Joan Sureda com Amorós vénen a dir que si haguéssim escoltat la seva opinió, les NNSS ara estarien aprovades per la CIU. Això és totalment impossible perquè els motius que no estiguin aprovades ha estat que no respecten dues lleis que no existien quan nosaltres vàrem aprovar les NNSS: la Llei d'Espais Naturals i la Llei de Disciplina Urbanística, aprovades durant aquest temps. L'altre motiu era un tema de Costes. Jo estic en total desacord amb l'informe de Costes perquè precisament vàrem fer allò que el mateix senyor que ha informat ens va demanar que féssim. Avui mateix he xerrat amb el seu superior i li he dit que crec que això que ens ha fet no es pot entendre. No crec que vosaltres ni ningú sapiguéssiu com serien aquestes lleis abans que s'aprovassin. Un altre tema que ha de quedar clar és que el polígon no ha estat returat per les NNSS. Ara ha entrat a l'Ajuntament per a l'aprovació inicial el pla parcial del polígon. Aquest pla parcial podrà ser aprovat inicialment perquè les NNSS ja ho estan i seguirà un expedient paral·lel. Fins ara no han estat ni un dia per les NNSS, que consti.

J. Amorós.- Això és un poc de demagògia perquè a Capdepera en un any i mig s'ha aprovat el Pla Pacial del polígon i s'ha construït. I ja em diràs tu si el que dic és vera o no és vera.

M. Pastor.- Des que s'aprovi el pla parcial comencen a comptar plaços, si no hi ha res de nou en un any i mig també

es podrà construir si els industrials volen. L'han presentat ara perquè ara l'han tengut fet i han acabades les negociacions entre ells. Nosaltres en tot moment els hem animat i assessorat. Són 23 propietaris i 75 industrials i això no es pot posar d'acord en un dia. Una de les coses que em molesten de vosaltres és que no tenguéssiu unes solucions, unes propostes diferents a les nostres i que ens les mostràssiu. No he vist que les hagueu manifestat al seu moment a les comissions informatives que són aposta per aportar idees.

J. Amorós.- Ho havem fet i ens haveu tractat de beneïts.

M. Pastor.- Quan heu duit una proposta seriosa en un tema d'aquests?

J. Sureda i J. Amorós.- Vosaltres dèieu quan ho és i quan no, això és molt subjectiu. Si vosaltres feis una proposta l'Ajuntament paga els estudis. Si nosaltres fem una proposta de delimitació de casc urbà, l'hem de pagar a un arquitecte de la nostra butxaca.

M. Pastor.- Per favor, les propostes no cal que siguin a aquest nivell, basta donar la idea. Vull precisar també dues qüestions. Una és el tema de la plaça de l'Almudaina: vàrem rebutjar la proposta del MOPU de fer una rotonda perquè suposava transformar un entorn urbà en un tros de carretera, la rotonda ocupava pràcticament tot el que és ara la plaça i ens espenyava un racó del poble molt bell. L'altra és que Artà deu ser el poble on n'hi arriba més d'informació als pagesos. Ho sé perquè estic a la cooperativa i l'hem convertida pràcticament en una gestoria per tramitar subvencions i això en Joan Sureda mateix ho sap perquè ha rebut moltes de circulars. Hem ajudat a tothom que ve

Joan Amorós Negre, CDS

per allà tan sigui soci com si no. També vull deixar clar que els Serveis d'Assistència Social no es dediquen a donar doblers a alcohòlics o drogoadictes. Precisament això és una de les bases que té més clares, el SAS dóna serveis, paga lloguers... però mai, mai, no dóna doblers.

J. Amorós.- A mi m'han dit un cas concret fa quinze dies ...

M. Pastor.- Idè consulta'l a qui ho ha de saber, perquè em sap greu que s'escampin rumors infundats. Es donen subvencions de coses concretes: menjars, lloguers, pagar transports de la gent que precisament se'n va a fer cures de desintoxicació, però de doblers res. El que no es pot fer es anar escampant coses que no són certes.

"Au venga, anem a veure el Barça". El Juventus-Barcelona era a punt de començar i vàrem plegar veles més aviat que de pressa perquè ja ho diu l'evangeli "A Déu el que és de Déu, i al Barça...". Fins aquí la conversa, obligadament resumida perquè no hagués bastat tota l'edició.

Joyeria VIKY

RELOJERIA ★ PLATERIA

Carrer de Ciutat, 16

Tel. 83 62 63

ARTA - (Mallorca)

Presentació del PP-UM

Divendres dia 19 va ser presentada als mitjans informatius la llista de la coalició del **PP-UM**. Finalment surten amb les sigles del partit ja que, segons explicaren Joan Sureda i Joan Amorós, no han estat a temps de fer cuallar l'operació de constitució d'un grup anomenat Unió Artanenca Independent. No és que hi renunciïn, però en tot cas ja seria per a les properes eleccions.

Es definiren com una coalició de centre-dreta i esperen ser la llista més votada perquè aquesta coalició suposa, de fet, la unió del PP i el CDS, encara que no oficialment. El seu objectiu és cobrir un buit que els Independents tenen oblidat. Ampliar l'actuació cap a cultura, esports, embelliment del poble i, si cal, a obtenir més riquesa per al poble per nous conductes. A les preguntes que se'ls plantejaren no foren gaire concrets, possiblement es reserven per a la campanya i no els interessa aixecar el conill.

La llista és la següent:

1. **Joan Sureda Vives**, 47 anys, empresari.
2. **Joan Amorós Negre**, 53 anys, enginyer.
3. **Lluís Ferrer Sureda**, 38 anys, industrial.
4. **Ant. Rocha Barrientos**, 30 anys, c, recepció.
5. **Sebastià Massanet Font**, 27 anys, adminis.
6. **Victòria Massanet Xamena**, 25 anys, auxi. ad.
7. **Joan Ferrer Pons**, 27 anys, industrial.
8. **Margalida Ferrer Ripoll**, 44 anys, restaurant.
9. **Sebastià Carrió Ginard**, 28 anys, ferralla.
10. **Miquel Servera Morey**, 28 anys, advocat.
11. **M^a. Antònia Sancho Esteva**, hosteleria.
12. **Llorenç Mestre Vicens**, 47 anys, O.P.
13. **Miquel Aguiló Bonnín**, 49 anys, agent com.

Com a suplents:

1. **Llorenç Gili Massanet**, 35 anys, ramader.
2. **Joan Cladera Massanet**, 43 anys, industrial.
3. **Bartomeu Femenias Sard**, 39 anys, adminis..

DIUMENGE
26
MAIG

Presentació del PSOE

Dilluns dia 22 es va presentar oficialment la llista del **PSOE** en un acte públic en què intervengueren en Josep Silva, candidat a l'alcaldia, i Francesc Obrador Moratinos, candidat a la presidència del govern balear. Josep Silva recordà la presència del seu grup en la coalició que ha governat a Artà en els darrers dotze anys i les múltiples fites aconseguides. Fonamentà la seva candidatura en el seu profund amor a Artà i assegurarà feina i dedicació. El candidat a president explicà de quina manera la seva feina com a batle de

Calvià ha estat eficaç i va insistir en la necessitat que la comunitat autònoma té de canvis radicals, tant en les persones com en la forma de governar.

La llista és la següent:

1. **Pep Silva Jiménez**.
2. **Joan Riera Carrió**.
3. **Pere Llinàs Morey**.
4. **Antoni Ginard Sastre**.
5. **Antoni Alzamora Carrió**.
6. **Bartomeu Ferragut Rosselló**.
7. **Maria Femenías Massanet**.
8. **Guillem Artigues Vives**.
9. **Pere Pep Gil Fuster**.
10. **Rosa Mª Servera Garau**.
11. **Antoni Maria Ginard**.
12. **Rufino Barrientos Sánchez**.
13. **Sebastià Tous Alzina**.

Com a suplents:

1. **Francesc Riera Amorós**.
2. **Manuel Cruz Ríos**.
3. **Jaume Vives Alzamora**.

ELECTRODOMESTICOS ALQUILER DE PELICULAS

FAX 83 52 70
TEL. 83 61 80

TELYCO
Telefónica y Comunicación
GRUPO TELEFONICA

FAX
TELEFONOS

Presentació de Convergència Balear

El passat divendres dia 26 a les 21:30 hores es van reunir unes setanta persones al restaurant Son Barbot en l'acte de presentació de la candidatura de Convergència Balear a les eleccions municipals. Feren ús de la paraula en aquest ordre: Antoni Llinàs, Antoni Roig, Pere Llinàs, Josep Melià, Lluís Piña, candidat a la presidència del govern balear, acabant les intervencions el cap de llista, Jaume Torres. Es va presentar la llista i exposar les línies mestres del seu programa, resumit en el lema amb què es presentaran: "Per la unió de forces".

Presentació dels Independents

El grup **Independents d'Artà** té prevista la presentació oficial de la candidatura avui dissabte dia 4 en el transcurs d'un sopar a la Porxada de Sa Torre.

Segons asseguren representants seus, l'activitat de preparació del programa ha requerit tota l'atenció del grup i l'acte d'avui representarà l'inici oficial de la campanya.

La llista és la següent:

1. **Jaume Torres Domenge.**
2. Antoni Llaneras Esteva.
3. Miquel Ginard Garau.
4. Francesc Lliteras Pomar.
5. Maria Torres Domenge.
6. Paulí Mayol Nieto.
7. Catalina Thomàs Bonnin Fuster.
8. Fernando Ginard Cortés.
9. Apol·lònia Genovard Servera.
10. Miquel Estelrich Carrió.
11. Damià Ginard Amorós.
12. José Antonio Morales.
13. Joan Segura Salom.

La llista és la següent:

1. **Miquel Pastor Tous.**
2. Francesca Piris Vives.
3. Bartomeu Ginard Flaquer.
4. Ginés Ayala Picó.
5. Montserrat Santandreu Ginard.
6. Joan Andreu Vives Cifre.
7. Antònia Fernández Gili.
8. Benet Capó Cursach.
9. Julià Sansaloni Esteve.
10. Pere Gili Morey.
11. Antònia Vives Santandreu.
12. Joaquim Miquel Hernández Sastre.
13. Jaume Morey Sureda.

Com a suplents:

1. Sebastià Ginard Villalonga.
2. Jaume Alzina Mestre.
3. Jaume Sureda Esteve.

ESPASE S.L. ASESORES DE EMPRESAS

Asesoría Fiscal, Laboral, Contable
Tramitación de Escrituras.

C/ Santa Margalida, nº 70 (frente bar Trial).

Telèfon: 835656

Fax: 835656

Horario: 9 a 13 y 16 a 19 Cada día excepto Sábados y Festivos.

La Comissió Insular d'Urbanisme (CIU) no ha aprovat les NNSS que l'Ajuntament d'Artà havia aprovat provisionalment. Els motius adduïts són que no estan d'acord amb unes lleis que entraren en vigor quan ja les havia aprovades l'Ajuntament, i que no han recollit la delimitació de Costes. Altres punts que es presumia que

podrien ser conflictius no varen merèixer cap referència ja que no s'hi va entrar. La sorpresa ha estat grossa en la coalició que governa a causa, sobretot, de l'actitud de Costes amb qui, segons asseguruen, s'havia pactat la forma de resoldre la qüestió. La informació l'hem elaborada a partir del testimoni dels assistents a les sessions.

Les NNSS no han passat a la primera

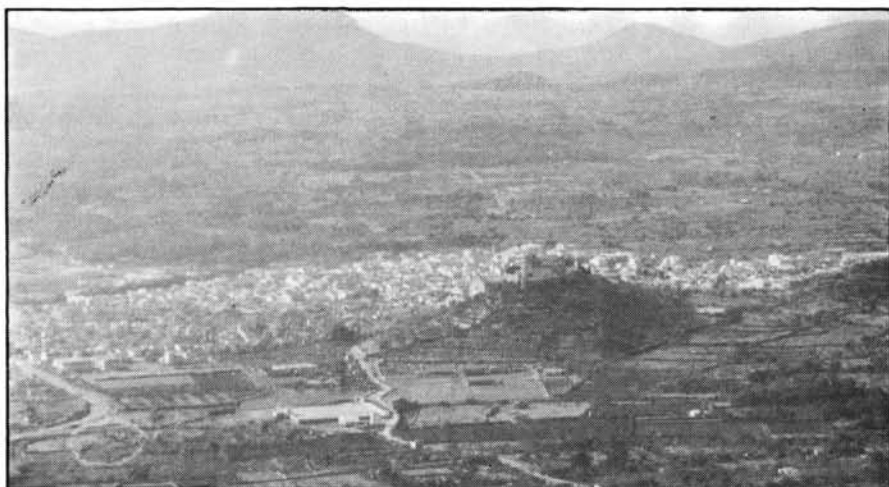
S'han d'adaptar a lleis que no eren vigents

L'Ajuntament d'Artà va aprovar provisionalment, en sessió del 14.11.90, el projecte de NNSS. Acabava així la seva intervenció i es traslladava el tema a la CIU per a la seva aprovació definitiva després de l'anàlisi de si complia o no la legislació aplicable. Posteriorment a l'aprovació municipal han entrat en vigor unes lleis que afecten tots els ordenaments jurídics municipals de les Illes Balears. Es tracta, bàsicament, de la llei 10/1990, de Disciplina Urbanística, que entrà en vigor el dia 17.11.90, i de la llei 1/1991, de Protecció d'Espais Naturals, vigent des del 9.3.91. L'altra mançança, la delimitació de Costes, implica que es traslladi a la cartografia de les NNSS la que ha elaborat aquest organisme. Han passat gairebé cinc mesos fins que la CIU hagi decidit dictaminar sobre les NNSS i la seva decisió és que abans d'aprovar-les s'han de fer aquestes adaptacions. Això es va coure en dues sessions celebrades fa dues setmanes.

Dia 17, Ponència Tècnica

A la reunió dels tècnics ja es varen detectar les circumstàncies referides a la lleis abans dites, però es va mantenir el criteri que no podien reflectir-les perquè les lleis són posteriors. També havien observat que no hi havia el dictamen preceptiu de Costes. La recomanació final va ser que es deixàs sobre la taula a l'espera de l'informe de Costes i, entretant, s'anàs corregint les deficiències gairebé insignificants que també hi havia.

Però aquesta reunió pot ser interessant per més motius. Primer pel que es va dir. Qualque membre, que representava la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori, va recriminar que les NNSS siguin tan proteccionistes i limitin molt la construcció en certes àrees rústiques, concretament a la zona de muntanya. El representant municipal, l'arquitecte (ja que era una reunió de tècnics), va reclamar que aquest era

un criteri polític i no tècnic i que per tant corresponia, exclusivament, a l'Ajuntament. També es varen interessar per quins plans parcials amb dret a indemnització es desqualificaven. Es va respondre que, amb la llei d'Espais Naturals aprovada, cap ni un, ja que les àrees que es protegeixen en aquesta llei coincideixen en delimitació si fa no fa amb les que es protegeixen en les NNSS, llevat de qualque retall en més o en menys. La diferència seria el grau de protecció, més restrictiu en les NNSS. (I un altre detall, no esmentat a la Ponència, però qui sap si útil per entendre la història. L'augment de protecció que contenen les NNSS afecten finques molt grans. Això vol dir que l'increment de protecció afecta un territori que està en unes poques mans).

També resulta interessant pel que no es va dir. No es va fer cap menció al Polígon Industrial ni a la seva ubicació. Tampoc no es va parlar de les desqualificacions dels urbanitzables de la zona de la Colònia. Ni dels nous urbanitzables fixats voltant el nucli d'Artà. Ni de la zona d'Es Canons. Ni de Carrossa i el golf. Res de tot això, semblava que només interessàs la qüestió de la construcció en sòl rústic.

Dia 18, Comissió Insular

L'endemà sí que hi havia informe de Costes. Un informe que presenta un

detall important, i és que no havia estat contemplat a la Ponència Tècnica del dia abans. Sembla lògic que s'hagués deixat la decisió en suspens sobre la taula tal com recomanava la Tècnica. Aquest informe venia a dir que no s'havia grafiat la delimitació, que Costes havia elaborat, en els mapes de les NNSS. Això, juntament amb la no adaptació a les lleis posteriors feien que la decisió fos de no aprovar les NNSS i remetre-les a l'Ajuntament perquè en faci les oportunes correccions.

El representant municipal, el Batle, va justificar que no continguessin l'adaptació a les lleis per la lògica raó que les NNSS eren anteriors, però que això no impedia, al seu criteri, l'aprovació condicionada del projecte amb el compromís de fer immediatament l'adaptació. També va assenyalar que mantenir el criteri de la CIU obria una dinàmica tan estranya, com possible, de permanent no aprovació a causa de les lleis i decrets que puguin anar sortint.

Quant a l'informe de Costes resultava que aquest obstacle ja s'havia previst perquè ells usen mapes a escala 1:1.000 i quan es va intentar passar-ho sobre l'escala 1:10.000 utilitzada a les NNSS, es va veure que a més de resultar molt imprecís, en alguns casos era pràcticament impossible. Per solventar això s'havia acordat amb Costes que ells incorporarien la seva cartografia a les NNSS sobre la qual l'Ajuntament hi faria

constar la qualificació urbanística que determinaven les NNSS i utilitzaria les referències de Costes en la resta de documentació per aconseguir així l'adaptació a la llei. L'Ajuntament havia complert la seva part, però la cartografia no havia estat aportada.

Les al·legacions no serviren de res. La CIU acordà retornar les NNSS a l'Ajuntament perquè hi incorporàs les correccions assenyalades.

La resolució

Hem pogut examinar l'informe de Costes i la resolució de la CIU. A l'informe hi ha un detall que crida l'atenció perquè a la reunió de dia 17 no se'n va disposar. L'informe és datat a Palma el 4 de febrer de 1991. Hi ha els registres d'entrada al Consell Insular i a la Comissió d'Urbanisme, amb data del 5 de febrer de 1991. Com entendre que la ponència tècnica no disposàs de l'informe? Ningú no ens n'ha sabut donar clarícia. El punt central diu, textualment, "no aparece grafiado en los planos la línea de deslinde provisional del dominio público marítimo-terrestre".

La resolució de la CIU, a més de recollir el de Costes, assenyalava que s'ha d'adaptar a les lleis esmentades més amunt de les quals recull la següent observació: "...textos legales, aunque aparecidos con posterioridad a la iniciación de la tramitación del expediente". El punt central diu "Suspender el

término para resolver hasta tanto el instrumento no se haya adaptado a los textos legales referidos (...) todo ello sin entrar en el fondo del asunto, ni en el examen de las deficiencias particulares y consultas de que pueda disponer el mismo".

I ara, què?

Entre els components de l'equip de govern municipal es comentava que la decisió de la CIU torna a obrir un compàs d'espera en tant no es facin les adaptacions, que no presenten cap problema més que el de temps. La qüestió és com s'ha d'entendre l'expressió "suspender el término para resolver". Una cosa seria que dels sis mesos de què disposava la CIU, i dels quals n'ha consumit cinc, n'hi quedàs

un que començaria a comptar a partir de la nova entrada; i l'altra seria que a partir de la nova entrada s'obris un nou període de sis mesos més.

El paràgraf final de la resolució, que comença amb "todo ello sin entrar en el fondo del asunto...", és considerat, també, un aspecte important d'aclarir. En el cas que sí s'hi hagi entrat, s'estranyen que no s'hagi aprofitat per, ja que hi ha una adaptació a fer, revisar també les altres qüestions que, inevitablement, hi deu haver per retocar. I si és que no s'hi hagi entrat, aleshores s'haurà de fer després de la nova entrada del paquet. En tots dos casos sembla que això podrà provocar una nova devolució per subsanar. Les opinions són que, de ser així, seria autènticament lamentable.

No han volgut anar més enllà, a l'espera de la resolució jurídica.

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES, EXCAVACIONES Y ASFALTOS

HORMIGON PREPARADO
BOMBA HORMIGONAR PROPIA
CONTROL CALIDAD - LABORATORIO

DELEGACIÓN EN CALA RATJADA:

Vía Mallorca, s/n. - Tel. 56 37 48

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F.A.-07 2541F8

Planta: Carretera Arta-Alcudia, Km. 4

tel. (908) 136003

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANtera DE ARIDOS PROPIA

ALQUILER MAQUINARIA

Maniobres militars

Des del 15 al 20 d'abril un grup nombrós de personal i transports del regiment Palma-47 ha estat realitzant maniobres militars dins el nostre terme municipal. Els artanencs han notat la presència d'aquest contingent dins la vila i els seus voltants, ja que durant tota aquesta setmana es trobaven, per carrers, camins i camades, amb soldats, algunes vegades amb la cara pintada i carregats amb motxilla i armament.

Hi participaren uns 500 soldats i el campament, com de costum, estava instal·lat a l'esplanada de Bellpuig. El dissabte horabaixa la tropa va gaudir d'un petit permís que aprofitaren molt bé, passejant per la vila o bé anant pels bars bevent i cantant cançons pròpies de la mili.

Quintos del 62

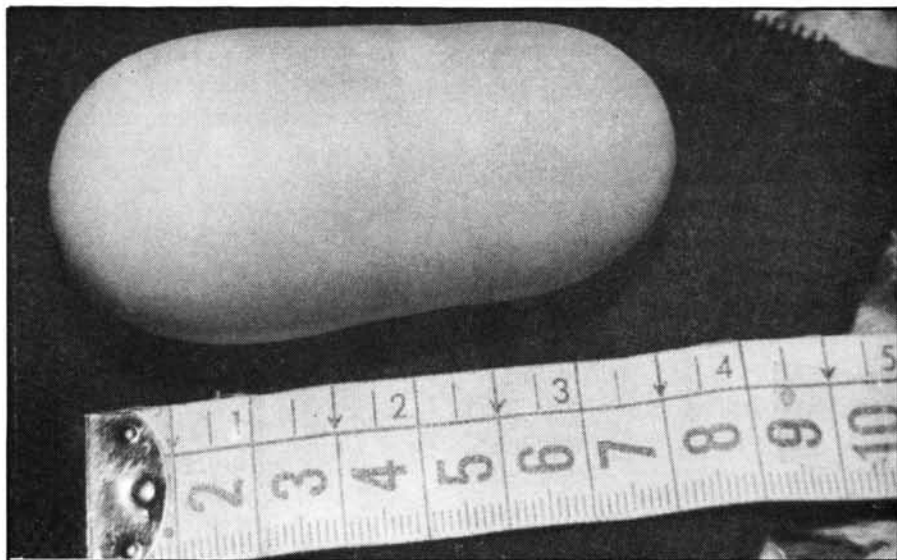
La fornada del 1941, que des de fa uns anys es reuneix cada primavera en un dinar d'amistat, ha organitzat enguany una trobada extraordinària, a la qual hi han convidat les esposes, en motiu de complir els 50 anys d'edat.

El dissabte 18 de maig es reuniran a les 20 hores al convent dels PP Franciscans per assistir a una missa en memòria i recordança dels ja desapareguts. A les 21:30, al restaurant Son Basrbot, els serviran un suculent sopar que anirà seguit d'una festa amb ball i sarau fins a altes hores de la nit, acompanyats de l'Orquestra Oasis.

Els desitjam molts d'anys d'alegria i amistat.

"Siau Benvingut"

Tal com anunciàrem en l'edició anterior, el Grups Escènic Artanenc va posar en escena els dies 19 i 20 d'abril l'obra d'Alexandre Ballester **Siau Benvingut**

Un ou molt singular

Una de les gallines que madò Catalina Fuster, Asdora, cuida al seu corral del carrer Nou va pondre, fa dues setmanes, un ou realment singular. A la fotografia es pot veure les dimensions i la forma allargada però no s'aprecia bé que semblen dos ous convertits en un. "Fa més de vuitanta anys que tenc gallines a ca meva i no havia vist mai un ou semblant" ens va contar. Després de la fotografia volgué, fort i no et moguis, comprovar què hi havia a dins: només va sortir un sol vermell.

que va tenir una enorme acceptació de públic i un èxit indiscutible. A unes altres pàgines incloem un testimoni gràfic i un text de l'autor de l'obra adreçat al GEA.

Tot i que el tema de l'obra no era dels habituals de la companyia, i que part del públic ho va notar, no cal dir que es tracta d'un treball més arriscat, ambiciós i possiblement més valuós que els que havien presentat abans. L'èxit, a més d'indiscutible, revela les possibilitats del grup. Tots els seus actors compliren i si ens obliguen a destacar qualcú en concret ens decantarem per la parella protagonista Antoni Gili, que ha recuperat un personatge interpretat fa vint-i-dos anys, i Bernat Mayol. L'experiència és certament un grau i ells dos n'atresoren i no és de bades.

Activitat consistorial

A punt d'acabar la legislatura municipal la majoria municipal accelera a fons per deixar enllestits distints temes d'importància. Així en qüestió d'urbanisme aquesta setmana havien d'anar a comissió tres expedients per ser sotmesos a plenari bé dins la mateixa setmana, bé a principis de la següent. En tot cas en el proper número donarem més informació.

En primer lloc el Pla Parcial del Polígon Industrial que va entrar oficialment fa dues setmanes i que ja està informat pel tècnic. Sembla que l'aprovació provisional està assegurada ja que tota la tramitació s'ha fet paral·lela i en coordinació amb les NNSS i l'Ajuntament.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO

VIALSA

Carretera Santa Margarita, 57

Tel. 83 66 35

ARTA - (Mallorca)

En segon lloc el Projecte d'Urbanització de la zona d'Es Canons, promogut per CIDUSA. Tampoc no sembla que hi hagi cap dificultat per ser aprovat. S'ha de recordar que el Pla Parcial, aprovat definitivament per la Comissió Provincial va ser recorregut per Costes perquè l'aprovació s'havia fet sense el preceptiu informe.

Finalment el Projecte d'Urbanització i de Compensació de la zona situada a la Colònia darrere la residència. El projecte de compensació esmentat suposa la cessió a l'Ajuntament dels terrenys per a la futura zona esportiva de la Colònia, que ha d'incloure camp de futbol, dues pistes poliesportives, zona esportiva annexa, zona per a equipaments i 2.000 m² en solars edificables.

En un altre ordre de matèries, però també d'imminent tractament plenari, és el pressupost municipal per a 1991, que sembla estar en fase avançada d'elaboració. Donada la proximitat de les eleccions municipals, el seu debat promet ésser molt interessant i depassarà, segurament, l'àmbit estricte de la Sala.

Colau Xina: nou llibre

El naixement d'un llibre sempre és quelcom digne de remarcar, i més si el pare del novell minyó literari és el popularíssim Nicolau Pons Sancho, Xina. En Colau, en completa òsmosi amb el seu germà univitel·lí, el salat "Pere de S'Illa des Porros", ha parit les cent vint-i-vuit pàgines de **Cròniques de Ca'n Picafort**, que vénen a ser un recull dels articles apareguts durant cinc anys a les revistes Ca'n Picafort i Badia d'Alcúdia.

Bellpuig es congratula del joís succés, al temps que desitja a en Colau l'èxit que es mereix.

Dinar de quintos. - Aquí teniu les fesomies dels 23 quintos del 56, que enguany compleixen 56 anys. El passat diumenge dia 23 d'abril es reuniren al restaurant Son Barbot on s'empassolaren un arròs brut i porcella a voler. Això és senyal de salut excel·lent. Que sigui per molts d'anys.

Xiprers

Abans d'ahir, dia 2 de maig, tingué lloc la visita de l'enginyer agrònom don Jaume Galmés Tous per analitzar la malaltia dels xiprers del nostre terme. De moment es fa una desinfecció general per contrarestar el resistent fong causant de l'epidèmia, de la qual patologia se n'ha fet càrrec el departament de biologia de la Universitat de les Illes Balears.

Dia del Llibre

Per commemorar el Dia del Llibre, el 23 d'abril, va tenir lloc a Na Batlessa una Mostra de Llibres que va ser visitada entre d'altres moltes persones, per totes les escoles del poble.

Al mateix temps s'han realitzat als col·legis diverses activitats centrades aquesta vegada en l'animació a la lectura entre els més joves. Amb tal fi s'han treballat diversos aspectes lúdics dels següents llibres:

* Un llibre gegant al Cicle Inicial d'E.G.B. i Preescolar.

* **L'oca d'or** al Cicle Mitjà d'E.G.B. i
* **Tirant lo Blanc** al Cicle Superior d'E.G.B.

I amb motiu de la presentació, per part de l'Ajuntament, d'aquest darrer llibre, es va celebrar el dia 24 d'abril una conferència al Centre Social que va córrer a càrrec de na Maria de la Pau Janer, amb notable assistència de públic.

Obres en marxa

A més de les obres a les carreteres de Palma (a ritme lent) i Port d'Alcúdia (a tota màquina), altres obres continuen a ritme divers.

Les d'ampliació de l'Institut per poder encobrir l'alumnat que ha de cursar els estudis de la Reforma Educativa han tengut una primera fase espectacularment ràpida. El torns de feina cobrien hores de nit, dissabtes i diumenges i en poc temps s'ha vist acabat i teulada llesta el buc de l'edifici annex. A principis de curs que ve ha d'estar a punt.

MEDICA ARTA

Avgda. Costa i Llobera, 3 (al costat d'Optica Artà)
CENTRE DE RECONeixEMENT PER A CARNETS DE CONDUIR I PERMIS D'ARMES
Horari: Dimarts i Dijous, de 17 a 20 hrs. Dissabtes, de 10 a 13 hrs.

Dr. BARTOMEU BARCELO. Medicina General

(ASISA, IMECO, SANITAS,...)

Horari: Cada dia, llevat de dissabtes i festius, de 18 a 20 hrs.

Les de construcció de la piscina municipal i la segona pista poliesportiva van a ritme més alentit, sobretot la pista: s'ha arribat a un acord amb l'empresa per retardar-ne les obres perquè possiblement interferiria les de cobrir el poliesportiu.

La resolució del concurs subhasta per a l'obra d'acabar i cobrir la pista poliesportiva ja existent (100 milions a parts iguals entre Ajuntament, Ministeri d'EDucació i Govern Balear), no es va resoldre en el moment que s'esperava a causa d'algunes deficiències menors observades en les piques dels tres concursants. En el moment de sortir la present edició és possible que ja hagi acabat el plaç de subsanació i s'estigui a punt d'adjudicar les obres.

La grossa de la ONCE

El número 21947 va ser l'agraciat amb la grossa en el sorteig de dimecres dia 24. El quiosquet de la plaça nova va vendre'n vint dècims la qual cosa suposà que 50.000.000 de pessetes es distribuïssin dins Artà. Contenen anècdotes curioses, com la d'un sortit que només havia comprovat la xifra final i anava disposat a canviar els dos dècims amb dos de nous i es trobà amb cinc milions. O una dona que, després de tres dies d'endevinar la darrera xifra aspirava a repetir-ho i es va trobar amb dos quilos i mig. Però no és la darrera: un artanenc va comprar dos bitllets a Son Dureta just abans de pujar al cotxe de qui l'havia de menar a Artà, i varen ser d'aquest número. És bo d'imaginar el disgust de qui l'esperava dins el cotxe i no en va comprar. Així el total que ha caigut a Artà són cinquanta-cinc milions.

A tots els afavorits, enhorabona.

Viatge d'estudis. - El curs de vuitè d'E.G.B. del Col·legi Públic Na Caragol arribà a Artà el dia 18 d'abril després d'haver realitzat l'itinerari programat per Madrid i voltants.

Tant els al·lots i mares, com els mestres acompanyants, Jeroni Cantó i Joan Carrió, gaudiren d'un temps d'esplai que aprofitaren per conèixer millor la geografia espanyola.

Malgrat que el primer dia el temps no va acompanyar gaire, això no fou obstacle per dur a terme les activitats programades pel viatge.

Vegeu-los a la foto amb Toledo al fons. Siau benvinguts!

Escoles Mallorquines

Com ja anunciarem a les nostres planes us oferim el programa corresponent a la VII TROBADA D'ESCOLES MALLORQUINES.

EXPOSICIONS (10-12:30 / 16-18 hores).

* C.P. Na Caragol:

-material fet pels mestres i institucions.

-material informàtic.

-mostra de material per l'ensenyament en català.

10:30: Presentació dels Mapes de les Illes Balears (D.G.E.)

* C. Sant Salvador:

-material fet pels nins.

* C. Sant Bonaventura:

-Francesc de Borja Moll.

- "Tirant lo Blanc".

-Cavallets, Caparrots i dimonis.

* Na Batlessa:

-programa d'adults.

-vídeos educatius.

-llibres fets per artanencs sobre Artà.

-maquetes d'edificis d'Artà.

JOCS I ENTRETENIMENTS (10-12:30 hores).

* C. Sant Salvador:

-Torneig de ping-pong.

* C.P. Na Caragol:

-Simultànies d'escacs.

-Simultànies d'scrabble.

* Plaça Ajuntament:

-Jocs de carrer per als menuts (Club d'Esplai).

DEBAT SOBRE EL MODEL EDUCATIU A LES ILLES BALEARS.

Al Centre Social a les 11 hores.

SALUTACIO I PARLAMENTS.

A la plaça del mercat a les 13 hores.

Actuaran:

-Banda de Música d'Artà.

- "Artà balla i canta".

- "Esclafits i Castanyetes".

DINAR (pa i taleca) a la plaça del mercat. (Hi haurà un fogueró).

L'Ajuntament convida a coca i llet freda.

RECITAL

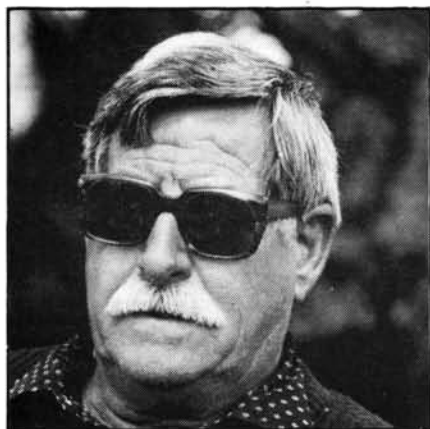
"Tirurit com plou".

CAMPIONAT D'SCRABBLE

Enguany la diada és oberta a tothom que participa en l'educació: mestres, pares, alumnes i amics de les Escoles Mallorquines.

Així que quedau tots convidats!.

Què pensau de les bromes que es fan en torn de les noces?

Joan Villalonga Garau

Jo som fadrí i això del casament mai no m'ha acabat de xocar. Així i tot m'agrada molt el trull i la festa que es fa durant la cerimònia. Però molesta molt amollar coets durant la nit perquè espanten la gent sense importar-hi. Trob de mal gust per la família vendre trossos de la corbata o de la lliga, pareix que demanes un regal extra i obligues a la gent. El problema sempre és de gust i n'hi ha que fan llarg i si no l'endevinen, embafen.

Catalina Villalonga Carrió

Actualment ja ho trob un disbarat. M'agrada la festa; però a vegades les bromes són grosseres, de mal gust i de tot color. Pareix una carrera i qui la fa més pesada guanya. Casar-se és seriós i hi ha coses fora de lloc. M'agrada la festa sense passar-se. Trob que molestar la gent a la nit amollant coets és desagradable i no són res nou; les bromes han d'ésser originals i de bon gust per tothom, per això tampoc no m'agrada tot això de la corbata.

Jerònia Sureda Alzamora

Segons quines bromes no m'agraden, però pens que s'ha de tenir en compte que també és una festa. Quan em vaig casar, férem com un pacte entre tots els amics, i tots sabíem fins on podíem arribar, perquè hi ha bromes i bromes. A la gent major li costa entendre a vegades aquestes coses perquè abans no es feien. A nosaltres ens taparen el cotxe de diaris i ens regalaren una parella de canaris,... totes foren de bon gust i les acceptàrem, com una mostra de cas dels amics.

Joan Alzamora Muntaner

Es pot dir que quan es va casar un amic meu es varen començar a fer aquests tipus de bromes. Ara crec que la majoria són vulgars i una mica desproporcionades. Pareix que es cerca cridar l'atenció fent coses exagerades i no de bon gust. S'haurien de cercar bromes més originals i més agradables. Tot el que sigui fer cas als nuvis trob que està bé, sense passar-se en grosseries. No m'agrada això de tallar la corbata al nuvi perquè obliga a la gent a fer un altre regal.

Margalida Esteva Soto

Ara hi ha aquesta moda i a mi no m'agrada anar contracorrent. Sempre hi ha hagut el costum de fer festa, però ara hi ha que abusa tirant coses desagradables, o en tira un excés: a vegades hem aplegat quinze quilos d'arròs. No es poden tolerar bromes durant la cerimònia. Cada cosa al seu temps, i el matrimoni és una cosa seriosa. Qui vol fer festa ha de respectar l'església i el gust de l'altra gent i no sobresaltar-la amollant coets durant tota la nit.

Tòfol Artigues Lliteras

Fer festa per les noces és un costum i a mi particularment m'agrada mentre les bromes no siguin pesades. Conec els meus companys i saben fer festa sense passar-se. Trob que hi ha de participar la gent que realment en té ganes, per això no som partidari d'amollar coets de forma indiscriminada durant tota la nit, l'únic que fan és alarmar el poble. També trob de mal gust vendre els trossos de la corbata del nuvi, obligues que la gent contribueixi i la poses en un compromís.

FUGIR I DEFUGIR (II)

Per P.G.F.

"Una vegada a sa presó de ca'n Mir (sala Augusta de Palma) vaig quedar emparalat, pots estar segur que sa sang per uns moments no circulava. Mira tu sa retgirada que duia que es cul me feia mamelló. Allà, quan de bon matí en cridaven un ja no el tornaves a veure mai a la vida. Ve que a sol a mig sortir, criden "Gurries!". En res com- paris aquell instant, perquè sa sort meva fou sa desgràcia d'un altre Gurries de Ciutadella".

-El teu recorregut carcerari, quin va ser?

-Ara t'ho diré. Jo me vaig escapar de sa mili per pare seixantí, però a l'any 1.936 per unes beneitures de poca importància m'enxicraren 23 mesos a sa presó de Manacor. Dins s'estrethessa de mitjans, fam lo que hem podem dir fam, no en passava, però no podies ni piular. Alerta mosques si xitaves o motaves. Ve que me fan es judici i en surt condemnat per una corema d'una mala fi d'anys. Així que vaig passar 18 mesos a ca'n Mir i després 9 mesos a sa presó de Formentera. Vaig tenir revisió de causa amb 7 anys totals de presidi, i per un decret del General Franco, segons el qual es rebaixava sa pena a un 50% per a tots els encausats de 7 anys, la meua condemna quedà llesta perquè jo ja l'havia complida amb un escreix de 14 mesos de propina. No et pensis, a Formentera les passava a més de metre, ja que sa menjua era poca i tant xareca que per trobar una burbaia a dins es plat, si no la pescaves amb un ham no le veies ni amb un vidre d'augment. A Formentera, jo puc dir en veu alta, mos duien ses corrioles estretes i sa fam mos alçava de terra. Això et pot donar una idea de lo mal de matar que és un home quan la mort no pensa en ell. Tan de bo que es

La foto és un document de l'abril de 1933. Està feta just a l'enfront de l'antic casal de ca don Rafel Blanes Tolosa. Observau les acàcies de sis anys a la vora via de ca'n Jordi Vicens i ca's Canonge. El raquític pinotell de la dreta és l'actual pinarro del restaurant Es Pins. Els protagonistes són: Miquel Pistola, Miquel Calafato, Jaume Mostel, Joan Rabassó, Toni Comuna i Pau Gurries.

diumenges podíem coure arròs, i érem sempre es mateixos que el feiem. Érem aquests quatre: En Siurell de Manacor, en Jaume Monseriu d'Artà, en Bernadí de Pollença, ex-administrador de Correus, i jo.

-Pau, estàs content d'ésser en Pau Gurries?

-Home, ja ho crec que sí, i tant, home. Jo, a pesar de tanta calamitat, pretenc ésser feel a sa meua sang. Però lo meu eren ses bicicletes. Revel·la lllissa si jo hagués arribat a corredor de nom, ni un marquès seria digne de fer-me ses sabates netes.

-I com dimonis no entraves a la fama ciclista?

-No va ser per manca de facultats físiques, sinó perquè sa pilota no botava conforme i sa perdiu no arribava en es mitjà. En aquelles saons no hi havia més

"espiritutuò" que omplir-se sa panxa. Mira, jo no puc devejar gaire de memòria, no obstant això pens si seria a l'any 1.932 quan vaig córrer en es Tirador fent equip amb en Tomeu Forn. Record que es tren i facturar ses bicis mos costaren 27 pessetes. Férem tercers, però un jurat de males tírries mos donà es quart lloc. Au, anam a cobrar. I què diries que guanyàrem? Idò 25 pessetes. Què te pareix, treu o no treu fer es fetge per sa boca i encara tenir-hi dues pessetes d'aquelles?. Escolta aquesta: en Tomeu Flaquer sempre ha estat es meu ídol, perquè per poder arribar a sa seva categoria es precis tenir-los a lloc i ben posats. Me cag amb un ase xoroí, ell saps que ho era de fort, en Tomeu!. Però, com en Nicolau, estaven més clars que es campanars. En certa ocasió, s'empresari de sa pista

TRANSIRIC MALLORCA, S.A.

Oficina:

C.ª Son Servera, Km. 11'300
CAPDEPERA

Oficinas: 56 58 61 - 56 50 55

ARTA 83 64 88 (Particular)

Alquiler contenedores para
retirada escombros

Alquiler retroexcavadoras
de dimensiones reducidas

Alquiler maquinaria para
la Construcción

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Ada. Ferrocarril, 33 - ARTA

Para avisos y preavisos: Tel. 56 30 96 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

de Manacor posà es preus alts perquè havien de participar corredors catalans i es de Catalunya estaven segurs d'embutxacar-se es duros. En Flaquer i en Nicolau, que feien equip a s'americana, tot d'una prenen volta i es jurat diu que no val. Empipats en repre- nen una altra, i en Flaquer preguntà en es jutges si aquella volta era vàlida. L'àrbitre principal fa així amb so cap fent una capada afirmativa, i en Tomeu li contestà "Miri, ara en reprendrem una altra per estar més segurs". Amb un tac, tac, volta represa. Els catalans que ni "acolats" podien anar a roda, digueren "Collons, ni a remolc podem córrer amb aquests nois". També vaig fer una puntuació al velòdrom de Lluçmajor i s'organitzador era son pare d'en Miquel Llompарт, anomenat es Segoner perquè sempre feia segon. Res, fugírem en Nicolau, en Flaquer, en Rodríguez "Pintoret" de València, en Pou, n'Antich, en Noguera i jo, tallant una volta per hom, i quan tallava en Nicolau si quedaves dos pams en- rera, ja no l'aglapies.

-Si es construïa una pista nova, aniries a ses carreres?

-I de cluc ulls, pensa que allò que sa sang porta es per demés tancar- li sa porta. Figura't, això seria tornar a la vida, home. Ah, hi he deixat per llavor en García Ribes, en García es Tanque, en Bover Vell, n'Abraham... I què me'n dius des meus paisans Biel Rei, Pau Caminer, Joan Guixó, Pep Morro, Joan Rabassó, Mateu Jaumí, Toni Seu, Tomeu Borró, Miquel Murtó, Jaume Galaní, Jeroni Verger, Pere Rabassó, Jaume Forn (germà d'en Tomeu Flaquer), Damià Solle- ric, Biel d'Algaire, Joan Videll, etc. I d'aquella bèstia d'en Lleonard de Capdepera, que me'n dius?. Un pic en Lleonard anava de Son Servera a Capdepera i davallant per Son Comparet fet un

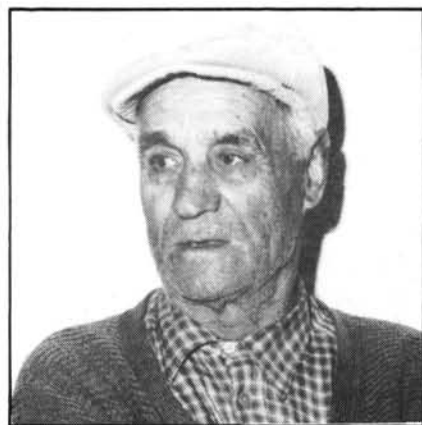
fibló, no reparà que ses cadenes d'es tren estaven posades i foté "burino" que anà a batre faves dins sa Clova de Son Sard.

-Ets de l'opinió que si la nostra joventut disposava d'una pista, dins poc temps en Sebastià Sastre tendria succe- sors?.

-I ja els té. O no has notat es fill d'en Climent Coca i es fill d'en Tomeu Alzina?. I això sense tenir una trista voltadora a dins Artà. Per poc prim que filis col·legiràs lo que serien aquests al·lots amb un local adequat.

-Pau, la teva dona Magdalena riu, també ella ha d'obrir el magatzem dels records.

-El té ben ple, no pasis ànsia, però tu m'has tocat es cap fluix que es es ciclisme. Atura't i veuràs: un any per Pasqua, jo feia colla amb en Nicolau i guanyàrem per punts, reprenguérem volta i per un gruix de ceba els germans Flaquer no mos fan sa punyeta. Però

Pau Femenies, a) Gurries

escolta: una vegada en Biel Rei i en Pau Caminer es desafiaren... Uep, uep, per mi que jo ja fas soi. Magdalena, xerra tu si vols.

-Apa, Clarita, digués; que tots són orelles per escoltar-te.

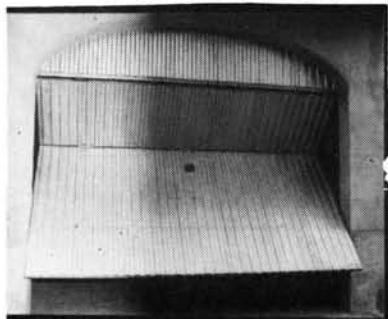
-Jo les he passades més ferestes que un cavall entrant pes forat d'es moix... (continuarà).

Juny de 1942. Inauguració del taller de bicicletes muntat per en Joan Sarasate, en el local de mestre Antoni Escrivà, pare de na Magdalena d'en Colau de Ses Eres. D'un caragol penja la primera bicicleta adobada a la casa. Pertanyia al popular Arnau Bassó. Au idò. Aquí teniu en Sarasate, el seu germà Pere i en Pau Gurries amb la Maimó de carreres.

MONTAJES SERVERA

PUERTAS BASCULANTES, AUTOMATICAS Y CON MANDO A DISTANCIA

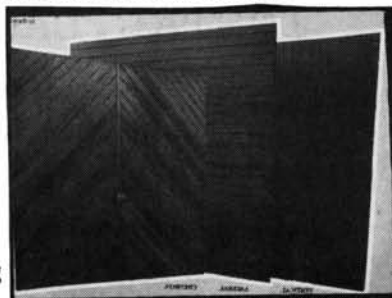

MACHIMBRADO DE NORTE Y TEKA
CHAPA PEGASO
PINTADAS CON
DIFERENTES COLORES
SE LAS MONTAMOS
EN CUATRO HORAS

Kombi

Clasig

C/ Pep Not, 59 tel. 83 61 31 - Artà

Diada a l'ermita

El passat primer de maig, com és ja tradicional, es va fer la tretzena trobada a l'ermita organitzada per la Catequesi Parroquial d'EGB,enguany sota el lema **Enganxa't a la pau**. Com bé recordaran els nostres lectors, l'any 89 el temps no acompanyà i rompé la festa damunt migdia. L'any passat a l'hora de partir tampoc no convidava tot i que després el dia es va compondre.

Enguany la partida va ser normal, a pesar que a la matinada havia fet una petita tempesta. Durant el camí la brusca també va fer acte de presència i a l'ermita, acabats d'arribar, tronadissa i brusca durant més d'una hora. La missa es va haver de celebrar dins l'església. A les pregàries se'n va fer una d'especial per a l'ermità Sebastià, internat a una clínica de Palma en estat greu. La resta de pregàries anaren dedicades a la pau al món.

Així i tot va anar d'allò més bé i la gent aguantà. Després es va aclarir i la gent,

escampada per la zona, pogué donar bon compte de les viandes que havien duit.

El bar i la venda de polos i altres lllaminadures, a càrrec del personal del Consell Parroquial, va anar de primera. Begudes, molts de cafès, i mil polos es varen despatxar. Les ganàncies han estat substancials i, com és sabut, són per a les despeses de la catequesi.

Després del dinar hi hagué la festa que, organitzada pels joves, entengué durant unes dues hores la gent menuda i gran. Hi hagué tir de dards, jocs de pilota, puzzles i altres i una tenda sorpresa d'on sortien els al·lots, i qualche grandolàs, més pintats que els indis.

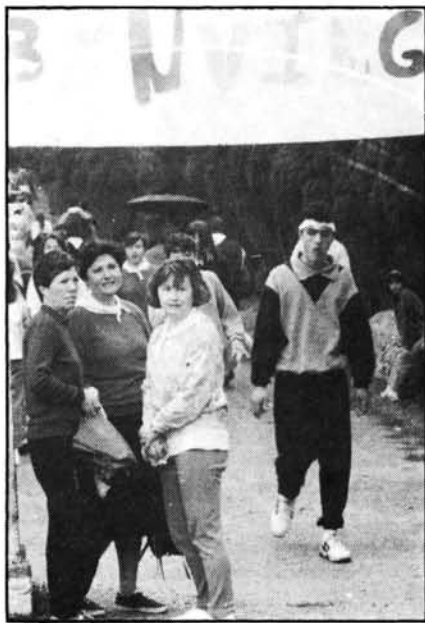
Podem dir que maldament el temps desorganitzà la missa tota la resta de la festa es va poder realitzar segons el programa previst. Pensam que pujaren a l'ermita entre mil i mil dos-centes per-

sones. S'entregaren vuit-cents mocadors estampats amb el lema **Enganxa't a la pau** que no bastaren ni de molt per atendre tots els presents.

El primer de maig ja està ben consolidat en la forma de pujada a l'ermita. L'enhorabona doncs a tots els qui hi acudiren a peu o motoritzats. De manera especial, als organitzadors i a tots els que ajudaren perquè la diada fos completa. També va resultar exitosa l'acampada del vespre abans amb uns noranta al·lots, malgrat l'amenaça de pluja, i fins i tot una brusca, els acompanyàs tota la nit. Gràcies especials als ermitans a qui se'ls talla de sobte la seva soledat habitual i que ajuden gustosos perquè la gent del poble que hi acudeix trobi una festa lluïda.

Per molts d'anys.

G.B.F.

INSTAL·LACIONS

m. mascaró

Avinguda Costa i Llobera, 34-B
tel. 83 67 10

ARTA (Mallorca)

**Jardineria, Disseny,
Manteniment i
Venda de Plantes**

Joan Llabata Morey

Plaça Conqueridor, 8
Tel. 83 52 44

07570 ARTA
(Mallorca)

23 - 04 - 66

23 - 04 - 91

25 ANYS A ARTA

Banesto

25 ANYS AMB ELS ARTANENCs

Ciutat, 13 - Artà-07570

Tels. 83 62 52 - 83 64 74 - 83 52 23

Fax 83 50 91

25 anys de Banesto

Jaume Morey.- L'aniversari de la inauguració de la sucursal del Banco Español de Crédito a Artà coincideix amb la seva conversió en capçalera de zona. En el present treball d'entrevistes trobarem les explicacions de tot això perquè hem cregut oportú intentar descobrir, sinó el secret, almanco sí les claus d'aquesta sucursal amb un ambient tan singular i amb una importància tan grossa en l'organització de l'entitat.

Jordi Vicens Bauzá, el primer director.

No va costar gaire convèncer en Jordi d'es Banc, que és com gran part dels seus clients encara l'anomenen, a mantenir aquesta conversa. Només va posar una condició, parlar exclusivament del banc, i no d'ell. **Bellpuig.-** Explicau-nos com va anar l'obertura de la sucursal.

Jordi Vicens Bauzá.- Això va ser dia 23 d'abril de 1966, que era dissabte i els locals varen ser, provisionalment, instal·lats a ca meva perquè les obres del local actual encara no havien acabat. Ens traslladàrem a can Sopa dia 23 d'octubre del mateix any.

B.- Vós vàreu ser el primer director...

JVB.- Sí. Començarem amb un director, un empleat i un tècnic que ens orientava en els aspectes més complicats. Quan se'n va anar ja es va crear la plaça d'interventor i l'ocupà don Bartomeu Sbert Bosch, que és descendent d'Artà. Després d'ell ocupà el càrrec don Miquel Capó, de Manacor.

B.- Com va ser això d'obrir portal a Artà?

JVB.- Don Gabriel Hevia, aleshores director regional, va encarregar uns estudis molt rigorosos i detallats sobre les condicions d'una sèrie de pobles, i Artà va ser l'escollit...

B.- ...i l'endevinaren de ple, no?

JVB.- Sí, crec que sí. Fixa't que ara tendran una dotzena llarga d'empleats i és cap de zona amb control sobre totes les sucursals llevat de les de Palma.

B.- La plantilla actual es va anar incorporant...

JVB.- Érem dos, en Toni Palou i jo, i l'interventor. Després s'incorporà en Pedro Moll, més envant en Miquel Carrió, en Joan Alzamora i en Guillem Mascaró. Poc a poc anava creixent. Quan jo em vaig jubilar, l'any 83, érem sis empleats comptant-me a mi.

B.- La vostra vinculació ja era d'enrera, no?

JVB.- Jo era cobrador de lletres, i duia tres bancs, el Banesto, l'Hispano i el

Crèdit però quan obrírem lògicament vaig deixar els altres dos. Des de quan cobrava lletres? Des que La Caixa va absorbir la Caixa Rural, que era l'entitat encarregada del cobrament de lletres. Jo ho vaig agafar que tenia 16 o 17 anys. Aleshores feia escola, els vespres a ca meva i de dia a l'escola Parroquial. No és com ara, no...

B.- Com és que la sucursal ha crescut tant?

JVB.- L'època li ha estat favorable, sens dubte; però jo des d'un principi ja vaig procurar no dir mai que no a un empleat, però era molt exigent amb el bon tracte als clients, fins i tot fora de feina. Estava molt gelós d'aquest tracte cordial. També he de dir que he caigut amb uns empleats boníssims. També des d'un principi vàrem treballar els crèdits personals amb un gran marge de confiança. Érem el primer banc que treballava la moneda estrangera, la negociació de lletres... Coincidírem amb l'expansió econòmica. La riquesa es repartia molt entre els artanencs, i els seus guanys ens permetien establir un passiu, un volum de depòsits, que va arribar a ser molt important.

B.- I ésser els primers supòs que també.

JVB.- Sí, quan obrírem només hi havia La Caixa, i això ens va afavorir; però l'evolució posterior no s'ha vist afectada per les nombroses sucursals d'altres entitats que anaren obrint després.

B.- Quan obríreu, de qui depeníeu?

JVB.- Directament de Palma. Prest ens vàrem fer independents, amb Sa Pobla, i això ens permetia fer els crèdits directament amb Madrid.

B.- Heu tingut problemes greus?

JVB.- No, no n'hi ha haguts. L'oficina d'Artà és de les més sanejades de les de Banesto a Mallorca. Hem tingut bons clients i hem establert una confiança mútua. No ens hem encletxat mai amb ningú. Hem tingut la sort, i l'objectiu, de tenir bons clients i de mantenir una bona relació. A mi molta gent em diu en Jordi d'es Banc,

L'acte d'obertura del local actual, dia 23 d'octubre de 1966

i volien que jo els atengués personalment... sempre m'ha preocupat molt tenir una bona relació amb els clients...

Pedro Moll Servera, director de zona

Començà de botones i fins ara ha estat director de la sucursal, en substitució de Jordi Vicens. Natural de Capdepera, casat amb una artanenca, un artanenc més. Amb la nova classificació de la sucursal, ha passat a ser el director de zona.

B.- Quin és el moment actual de l'entitat?

Pedro Moll Servera.- El fet d'haver-se constituït en capçalera de zona, demostra un bon moment de la sucursal. Són dues, les zones. Una comprèn Palma i les seves agències urbanes. L'altra la formen la resta de sucursals de Mallorca i les de Menorca i Eivissa.

B.- I quina importància creus que té aquesta conversió?

PMS.- Crec que és el reconeixement a la trajectòria de la sucursal, perquè sempre hem estat considerats com una oficina que no ha creat mai problemes greus de morositat i que el seu volum de negoci sempre ha superat les previsions. Tenguérem bons mestres, com Jordi Vicens i Miquel Capó, i hem seguit les seves passes.

B.- Quines són les funcions de la capçalera?

PMS.- Controlar i supervisar totes les operacions de crèdit que es donin dins la zona. Es fa una reunió setmanal del Comitè de Zona, amb tots els directors, i cada un defensa les seves propostes de crèdits i el comitè decideix. També

proposa l'obertura o tancament de sucursals, l'aplicació o reducció de plantilles... També assessora les oficines en qüestions d'estranger, valors i riscos.

B.- Diuen que heu d'ampliar el local...

PMS.- Està en estudi una ampliació de l'oficina que duplicaria la superfície actual. Ara tenim deu empleats i supòs que encara vendran dos o tres tècnics més del banc per cobrir les necessitats específiques de la zona. Hi haurà una remodelació de plantilla i el senyor Carrió Servera serà el nou director de l'oficina d'Artà.

Miquel Carrió Servera, en funcions de director de la sucursal.

No cal presentar-lo als artanencs ja que és prou conegut. Interventor fins

ara, amb la nova estructuració assumirà altres responsabilitats més elevades.

B.- Com serà la trajectòria de l'oficina en la nova ordenació?

Miquel Carrió Servera.- Sempre hem tengut una línia molt clara d'actuació: intentar tractar els clients com a persones conegudes, abans que com a estrictes clients, completat amb un servei autoexigent i eficaç. Això ha estat possible perquè la plantilla ha estat molt eficient. Persones com en Guillem Mascaró o en Joan Alzamora o els recentment incorporats han facilitat enormement aquesta línia.

B.- Hi ha prevista l'obertura de noves oficines a la zona?

MCS.- Tenim en estudi obrir una sucursal a Cala Ratjada ja que tot i que sembli que el mercat està saturat, creim que la nostra entitat està a un nivell que difícilment altres poden igualar. Des que el senyor Mario Conde va arribar a la presidència s'ha notat un canvi de cent vuitanta graus: autonomia a les sucursals com mai no havien tengut i el personal es sent motivat perquè veu que la nau va ben comandada.

*

*

*

La plantilla actual de l'oficina d'Artà

ANTECEDENTS D'UN ESTATUT D'AUTONOMIA FRUSTRAT

Havent vingut a parar a les meves mans un calendari mallorquí "paranòstic" de l'any 1933, m'ha causat grata sorpresa trobar-hi escrit uns "Estatuts per a les Autonomies Regionals".

És admirable veure com el govern de la jove II República "14 d'abril de 1931", i encapçalada per Don Niceto Alcalá Zamora, contemplà ja de manera seriosa la possibilitat que les diferents regions espanyoles es regissin per elles mateixes.

Vet ací, doncs, a continuació, un escrit sense signar en el qual s'exposa ben clarament el que es pensava fos la directriu de l'Autonomia Balear.

Si ho llegiu, amics lectors, de segur que passareu uns moments agradables. Jo us ho desig.

Miquel Tous Servera

ESTATUTS per les AUTONOMIES REGIONALS

Aquest any que anam a començar serà, amb tota seguretat, un any històric per la vida de les regions si és qüestió de ver que la República posi en vigor el dret que te aquestes regions a governar-se a elles mateixes.

Encara que tota la Península fos una terra ben uniforme, així i tot hi hauria d'haver autonomies departamentals, al menys autonomies administratives. Però éssent Espanya un conglomerat de pobles ben diferents uns dels altres és precís que no s'aufergui aquest dret natural de tot poble a regir-se la seva pròpia vida interior, no sols en lo referent a l'administració, sinó en tots els demés aspectes polítics: cultural, sanitat, higiene,

assistència social, obres públiques, carreteres, lleix agràries, etc., etc.

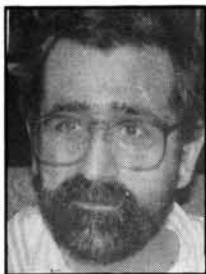
Nosaltres, que som partidaris d'un règim federal, que vol dir que aiximateix volem que hi hagi lligams entre els municipis que formen la regió, entre les reions que formen le nacionalitat i entre les nacionalitats que conjuntament formen una unitat geogràfica com Ibèria o una unitat voluntària com Bèlgica, Estats Units d'Amèrica, Suïssa, etc.

Aquests lligams o federació han de venir garantitzats per lo que s'anomena "Poder Central" que no hauria de servir per xuclar tota la vitalitat de les regions, com fins ara ha passat, sino per tenir esment a que aquesta vitalitat no es desgasti ni es tudi.

Els mallorquins, formen una unitat regional? No hi ha dubte que sí. El mal és que els mallorquins estan encara indisciplinats per la llarga acció de la política antiga. Es clar que hi ha d'haver partits polítics i cadascú s'ha d'afiliar al partit on més feina útil pugui fer. Però s'ha de distingir entre un partit i la pàtria. Els partits són instruments per servir a la pàtria i així, quan ens afiliem a un partit no hem de perdre de vista que més amunt que el partit hi ha la pàtria i que si tendim amb el nostre vot o la nostra força a enrobustir un partit és per, al final, enrobustir la regió, la pàtria, en el nostre cas Mallorca. Mallorca, primer de tot. Després les illes germanes: Per això s'ha de formar un parlament i un govern regional, perquè les nostres illes germanes no quedin en condició distinta a nosaltres.

Després les regions germanes, que són les que parlen una llengua germana a la nostra tal com Catalunya i València. Per això s'hauria de formar un Poder nacional perquè no quedàs cap regió més atraçada que les altres i es mantenguessin totes dins una unitat de cultura i de patriotisme. Després encara les nacionalitats que es diguixen tan destacadament a Espanya com Galícia, Castella, Bascònia, Andalusia, Estremadura. Per això cal un Poder Central que faci que aquestes nacionalitats caminin al unísson en tot allò que políticament ens sia comú, com legislació social, comunicacions de correus, telègrafs i telèfons, exèrcit, duanes, etc. i al mateix temps ha de garantir a aquestes nacionalitats en tot allò que vulguin ésser distintes, com per exemple si nosaltres volem que a les escoles primàries s'ensenyi en mallorquí no ha de venir ningú a obligar-nos que ho fassem en castellà.

Es possible que els mallorquins ens capacitem per posar en vigor aquest dret que tenim a administrar-nos governar-nos? Estam molt endarrerits, molt debilitats, és ver, però el fet és que si no ens capacitem som morts. Si nosaltres, amb intel·ligència i cordialitat fraterna amb els menorquins i eivissencs, no ens revestim de voluntat, d'idealisme polític i de fervor patriòtic sà i noble, tot estudiant els nostres problemes i les nostres realitats serem una regió morta i estarem sempre subjectes als capricis del més audaç.

El preu d'un home

Per Vicenç Villatoro

Em sembla que és un poema de Bertolt Brecht que explica la història d'un home que vivia en un veïnat. Un dia van venir els nazis per endur-se el seu veí comunista, però com ell no era comunista, no va moure un dit. Un altre dia, els nazis se'n van endur el seu veí jueu, però com que ell no era jueu, no va moure un dit. Un altre dia els nazis van agafar el seu veí cristià, però com que ell no era cristià no va moure un dit. El dia que el van anar a buscar a ell no hi havia ningú per moure un dit per ell. Ja se'ls havien endut.

El poema de Brecht sembla la caricatura d'una indiferència exagerada, una cosa que ens agafa molt lluny, però potser no exagera tant. Per exemple, en tota la qüestió de l'extermini dels kurds per part del règim de Saddam Hussein. I en general en les nostres actituds davant de les persones que moren a causa de la violència política a qualsevol lloc del món. Molt sovint sembla que el món occidental no tingui una tarifa fixa, un cotització unitària per la vida d'una persona. I parlo del món occidental perquè és el nostre, perquè és el món on es valoren la vida i la llibertat i és també un món informat. En altres mons és evidentment molt pitjor. Doncs sembla que el món occidental, com el protagonista del poema de Brecht, posi preu a la vida de les persones segons la facilitat de posar-se en la seva pell, segons la possibilitat d'imaginar-se en

el seu lloc. Va valorar molt la vida dels ostatges occidentals perquè tothom es podia imaginar agafant un avió, havent de fer una escala en un país desconegut i que un canvi sobtat de la conjuntura política et convertís en ostatge involuntari. Va valorar molt la vida dels mariners a molt quilòmetres del conflicte, perquè tothom podia tenir-hi un fill, un marit o un germà. Però quan els protagonistes de la tragèdia són allò que no som nosaltres, són anònims i desconeguts, pertanyen a una altra civilització llunyana, a una minoria -com els kurds- de la qual no sabem res, ens costa de posar-nos en el seu lloc. I com en el poema de Brecht, com nosaltres no som kurds, no movem ni un dit. I quan occident castiga algú amb la indiferència això no té tan sols conseqüències morals, sinó també conseqüències polítiques. Amb una opinió pública sensibilitzada i activa, els exèrcits occidentals a pocs quilòmetres de la matança no haurien pogut estar de simples espectadors.

És evident que no totes les morts ens afecten igual. És evident que hi ha una gradació natural, sentimental, on la proximitat, la coneixença, la relació, fan que siguem més sensibles a unes morts que a unes altres. No demano que quan llegim que hi ha hagut trenta morts a l'Índia ho sentim com si s'hagués mort un fill nostre. Però hi ha d'haver una cotització moral mínima per la vida d'una persona, de qualsevol persona en qualsevol lloc. ¿Ho puc dir d'una altra manera? He trobat a faltar ara en els carrers les manifestacions protestant per la mort efectiva de centenars de kurds com les que protestaven pel risc més o menys llunyà que morissin a pocs quilòmetres d'allà alguns dels nostres. En cert sentit, com en el poema de Brecht, però a l'inrevés.

Campanya de
Normalització Lingüística

EMPRESA DE REPARTIMENT A ARTA

NECESSITA:

1 persona amb carnet de xofer de 1^a

1 persona amb carnet de xofer de 2^a

Contracte de temporada de 6 mesos potser prorrogables

Informació al telèfon 83 62 43

MOIXES A LA SALA

P.G.F.

Des de la passada jornada del 13 d'abril de l'any miolaire del MOIX GODOIX de La Serra Capotoix, a l'Ajuntament d'Artà, li ha florejat una buranya en forma d'un nou partit polític-teulader-afrodisíac, feminista verge i màrtir, revolucionari, sefarnari, manfotista, escorrajader, flagelador, disident, nacionalista i funambulista del Dorado, pro-avortista especialista en avortaments municipals, ultra dretà començant per l'esquerra i acabant a la pixeria de Na Mascarella mascarada de llana negra i alquitrà, bohemí, mal pagador, noctàmbul, nictàpol, mus-soler, galafarner, barballerenc, escaldufat, romput, trencat, capgirat, capverjo, manxol, monolític, raquític, etxemador, bramulador, banyut, fotut, garrut, xerogues, quatre atxes, passol, escorbellat, geperut de pitrams, soreller, hermafrodita de la patata frita, consolador sense consol, famolenc de sexe i justícia, avar, cricany, sord però no mut, llengarut, espatarrant, jocund, matapaparrès, consumidor de verterols vermells i perdiu amb tronxo de col lombarda, merdós, diarreic, baldragues, alquimista, pelingenèsic, fortó de temps dins el cos, pessigollaire de picors urgents, rebel, endimonià amb l'aquiescència d'en Banyeta Verda, banca rasa i a caramull, sencallós, penitent i romeu de la grípià baixa, devots del pare dur i la mare pesseta, tocats del boll, ferits d'ala, alibajans, gorenenc, somerenc, soci de la cova fonda i el rave tendre, predica frare que tantes me'n diguis, mal d'altres rialles pròpies, matalasser, gambusiner, esburbat, malgarbat, espenya miralls, "prest a porté i tard en pagué", estorba festes, embullós, fodor de punyetes, travater destravat alloure, i, sobretot, arregus-

saire fins a màncec de tot quant es pugui arregussar, sota el lema de "Fes-ho ara, abans que es podresqui", perquè la menopàusia, com el maig, és davant.

En el consell de ministres del dia 16 d'abril, el govern madrileny de Madrid, per boca de l'estràbiga senyora Rosa Donde vas Alfonso Conde, així ho anunciava: "Entre d'altres acords, també s'ha aprovat la petició formulada per un grup femeller i virgo potentíssima del comtat de Son Femella de Sos Monjos de N'Oleo i Son Enravanat de na Garella, l'Artanis totus mulieribus, el qual es presenta a les properes eleccions burricipals sota el garrer anagrama de **Moixes a la Sala**. Fins aquí el breu resum de la nota oficial. Ara passem al programa electoral.

1.- Les sessions i mítings es faran a dins la soll d'en Comuna, previ consentiment de l'esperit de Don Toni Massot. No hagi por de pussés tota vegada que les pussangues han desertat, abans de no esser-hi a temps.

2.- El subtítol de **Moixes a la Sala** resa el següent parenostro: "Si tot ho vols disfrutar i res no vols pagar, vota

ses moixes d'Artà". Amb lletra més menuda es pot llegir: "Prou de marietes. Les volem amb ous de dos vermells".

3.- Les fundadores, les empim-pollades dames del pimpoll, senyorettes Rosa Llodrà, Massota del conveni col·lectiu de Cas Massot del massot del massoter. Maria Gili, metéque de l'apoteca i suadora del suador de Ca'n Sua, neboda del Sen Bony i fillola de madó Bua, i la senyora Caterina Portell, de Sa Pobla, empoblada a la cobla de l'arxiduc del Millac de Son Codolí, l'irreverent murtó del murtera internacional de la ceràmica i el Minar, us ofereixen el programa opositor-aparrusador, fent sabent l'heterogenia de les components a saber: Moixes torquates, suatges, d'Angora, del Siam, d'Hostal, Cafrereres, Negres, Estugoses, Manioses, Tartessianes, Cafres, Fugisseres, Clapades, Estelades, Rotges, etc. perquè "allà a on no hi ha moixa, es batle va a lloure".

PROGRAMA ELECTORAL

Promeses: Cap ni una.
Exigències: Moltes.

- * ANGLÉS
- * ALEMANY
- * FRANCES
- * ESPANYOL

(per a estrangers)

- * CATALÀ

(per a estrangers)

- * ANGLÉS A
- ANGLATERRA
- (nins i adults)

Classes individuals i en grups reduïts

GERALD VINCENT

**ESCOLA
D'IDIOMES**

Plaça Conqueridor, 11 - ARTÀ
Telèfon: 83.50.14

- * EGB, BUP, COU

- * CURSOS
PER A EMPRESES
(bancs, hotels, etc.)

- * Preparació exàmens
(F.C., E.O.I., Turismes, etc.)

- * Traduccions.

Algotzirs: Res de cotxe i a dins el poble amb bicicleta i a foravila amb cavalls, amb la condició que els han de mantenir ells.

Funcionaris: Res d'ordinador... llapis, ploma i goma d'esborrar i el paper amb contagotes. Deu minuts màxims per anar a prendre cafè, sempre que sigui a es Centre Social perquè està a prop. Ja basta de pardaleria, perquè ells fan el mateix que feia don Joan Sard, Terres, que necessità tot un dilluns per posar es puntet damunt una i.

Brigada: Res de maquinària, càvec, gavilans i eines manuals i per fer voreres netes, una guarda de cabres, res de vagueria perquè seran controlats pels corresponents delegats.

Recollida de fems: Se suprimeix es camió, se repartiran per les cases bidons de sa betzinera perquè cadascú la cremi.

Festes: S'ha acabat de festes davant el Dorado. Totes a Sa Plaça Nova. No contractarem cap orquestra. Se faran concursos de cants, lladrucades i belades i seran acompanyats per ximbombes i picarols. Per Sant Salvador es farà es ball de sa cisterna a Sant "Suador". Per sa rua queda terminantment prohibit ballar amb sos peus a terra i tocar estil samba. Exigirem a cada comparsa que dugui l'instrument tradicional, o sigui, sa ximbomba. Per llevar despeses a s'Ajuntament, no hi haurà agranadora oficial. Totes ses dones hauran d'agranar sa seva corresponent carrera, del contrari seran amorosament multades.

Educació: La biblioteca municipal es pot retirar. Amb la de la caixa en tenim prou i el que vulgui llegir TBOS que els compri a les llibreries ad hoc. L'escola d'adults altra tant del mateix s'ha de retirar, haguessin anat a escola quan era hora. Els tallers de pauma, brodat i altres herbes, també tot llevat,

que fins ara tothom ho aprenia a ca seva. Aquests mestrets gallets de garbera que vagin alerta que prest les tallaran la cresta. En tot i amb això volem un poble cult i res com un bon sermó d'un senyor capellà per donar la cultura que ens manca. Així que recomanem anar a missa cada diumenge als majors de 80 anys i als més joves a missa primera cada dia.

Moral: Els menors de 18 anys s'han de retirar a les deu de la nit els dissabtes i diumenges. Els altres dies han de ser a caseva a encesa de llums.

Comestibles: Artà es dividirà en dues zones; del centre amunt a

aquestes xapuques del P.A.C. no convenen ningú, volem metges que facin visites a la casa dels malalts com abans feia el metge Corrales. Res de dur els malalts a l'hospital. Tot això de revisions de prevenció és un gasto inútil, en estar malalts ja procurarem curar-mos. Sa salut mental infantil que tant prediquen els que ara estan al govern també reporta una despesa que no pot pagar el nostre Ajuntament. ¿Quin benefici reporten tants de pedagogs i psicòlegs? Que mos ho demostrin amb fets positius els que fins ara han patrocinat tot això. Vosaltres veis que tant ara com abans hi ha al·lots retrassats.

comprar-los a comestibles Gayà i del centre avall a comestibles Gili d'es Vidrier, al mercat només es permetrà anar-hi els comerciants d'Artà perquè puguin tenir parada.

Serveis Socials: Els educadors de carrers no hi fan cap falta, el que fa falta es que els pares es responsabilitzin de l'educació dels seus fills a ca seva. Així no necessitaran escola al carrer. Sempre s'ha dit que els padassos bruts es renten a dins la casa res d'anar a rentar a s'Esglesieta, perquè aquest local és per dir missa.

Sanitat: No prometem un hospital, nosaltres també el volem perquè

Aquesta és la formal voluntat de les **Moixes a la Sala**. Si compartiu els nostres ideals polítics vos convidam de bon grat a que assistigueu als nostres mítings que tendran lloc dins l'embornal de Na Batlessa ben a l'enfront i porta per porta amb la pista de petanca masculina. Vos encarim l'assistència perquè les moixes a la sala pensam sol·licitar el Casal de Cultura per a residència oficial de la família batlall amb cambres d'honor orejades d'efluvis millaquers perquè així el nostre batle no hagi mester despertador quan sobrevenen les 8 del matí.

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

(i pastisseria, i altres...)

Despatx central: Rafel Blanes, 51. Artà. Telèfon 83 61 72

A TOTS ELS AMICS D'ARTA

Benvolguts amics:

Sols una coincidència de dates, la de la vostra representació i la d'un inajornable acte protocolari a la meua vila, em pot privar d'ésser avui, ara, aquí amb vosaltres.

I amb tots vosaltres compartiria els batecs d'angoixa i de goig que, n'estic convençut, us espurja dins el pit des de minuts abans de començar la funció fins que ha caigut la cortina. És l'encativadora barreja de temença i de delectança que, com a fet viu, la representació teatral provoca a tots els que trepitgen l'escenari. El màgic, i quasi sagrat, espai escènic.

Sí, angoixa i temença per la responsabilitat que cada un assumeix, des de l'apuntador als actors, des del director als ajudants. Però, també, el teatre proporciona un goig apassionant, una delectança contagiosa que, el grup interpretatiu, i el tècnic, assaboreixen en el reconeixement i en l'aplaudiment del públic. Un públic que, ben pensat, també mereix un aplaudiment per la seva assistència, car, en definitiva, el públic és el destinatari de l'esdeveniment teatral. I, no sempre ho sap.

Sovint, com autor teatral, he dit que un text teatral no és, en veritat, teatre fins que és representat damunt un escenari. La vida dels personatges, aquest toc sincer de vida fingida, i el temps d'una acció més enllà del temps vertader, sols es produeix sobre l'escenari, no a les pàgines d'un text teatral, per més magistrals que sien.

Per això, i per mil raons de gratitud, m'agradaria poder transmetir-vos la meua estima i, sobretot encoratjar-vos en la continuïtat de l'exercici teatral. Certament sou vosaltres, els grups de teatre aficionat, amb el vostre altruístic entusiasme, la pedra fonamental per a bastir dins el nostre poble i dins la nostra cultura, una consciència teatral sòlida i coherent, popular i nos-trada.

Siau benvinguts al miracle del teatre. I que aquesta casta de miracles es repeteixen a Artà, poble i gent que sempre, per amistats i per vivències, és molt aprop del meu coret. I és que jo, i des de sempre, a Artà m'hi he sentit benvingut.

Una forta encaixada i, gràcies,

moltes gràcies a tots. Que l'èxit sia en vosaltres i us esperoni vers noves aventures teatrals.

Amb la meua amistat, i el meu aplaudiment.

Alexandre Ballester.

Sa Pobra 18 d'abril de 1991.

Recepta: VOLOVANT DE PEIX

Recepta de Catalina Gelabert

Ingredients:

- 1/2 Kg. de rap
- 300 g. de gamba pelada.
- 250 g. de xampinyons tallats petits
- 1 placa de pasta de fulls descongelada.

Elaboració:

- 1.- Untar una llauna amb mantequilla i col·locar la placa de pasta de fulls a dintre. Després col·locar-la dins el forn (prèviament calent) fins que estigui daurada i alta.
- 2.- Bullir el rap amb una ceba, all, un poc de julivert i sal.
- 3.- Bullir la gamba amb poca aigua i sal (no tirar l'aigua).
- 4.- Sofregir els xampinyons.
- 5.- Fer una beixamel (ceba tallada petita, farina, llet, un poc de brou de la gamba bullida, un poc de vi sec i una pastilla d'avecrem).

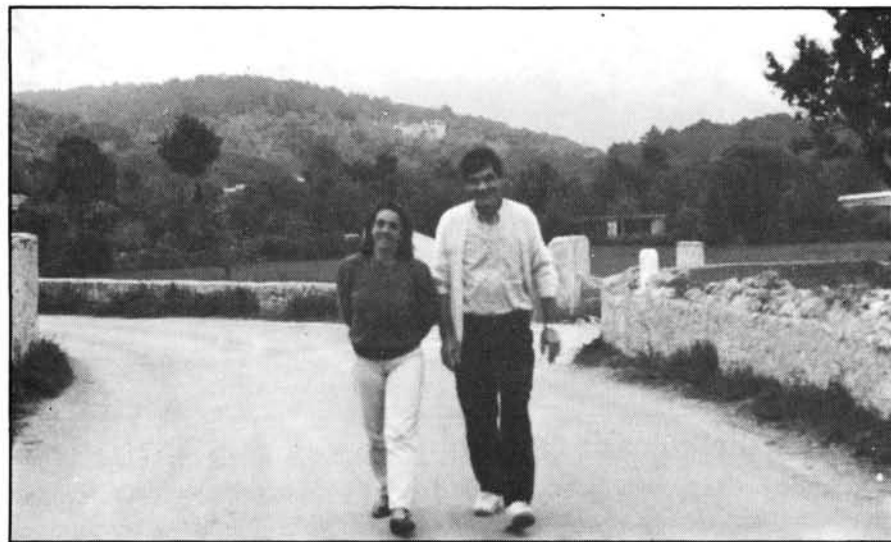

6.- Mesclar el rap, la gamba i els xampinyons amb la beixamel.

7.- Una vegada cuita la pasta, es treu del forn i a dintre es posa la beixamel amb

el rap, la gamba i els xampinyons. Posar mantequilla i formatge ratllat per damunt i tornar-la posar dins el forn fins que estigui ben gratinat.

Caminadors

Vegeu en Rafel Nicolau Alzamora, Beca, i la seva esposa Antònia Ferragut Danús, Fara.

"Sí, cada dia hi anam, sobretot en Rafel", explica n'Antònia i jo, si me lleu, l'acompany".

En Rafel s'explica més: "Es caps de setmana solem anar a sa Colònia i si es temps m'agrada agafar ses canyes i me'n vaig o bé en es Caló o bé cap en es cap de Ferrutx i així aprofit per fer una bona caminada".

"Ja fa dos anys que hi vaig, a caminar, perquè es metge me va dir que me convenia. Jo estic una mica delicat i així me va molt bé. Gairebé sempre anam per allà mateix, carretera de s'ermita o de cap en ets Olors".

ART A 25 ANYS

BELLPUIG, març i abril, nº 75 i 76

* SILUETA DEL MES del mes de febrer destaca les temperatures "...más propias de primavera que del invierno teórico en que nos hallamos..." "...Del Carnaval apenas si queda nada que valga la pena reseñar. Unos pocos bailes y algún que otro disfraz de gente adolescente con ánimo bullanguero..."

En la del mes de març també parla del temps "...Una primavera exótica por lo fría, nos llegó el 21 de marzo obligándonos a buscar de nuevo los abrigos que en enero habíamos desechado. Los americanos culpan a los rusos y un viejo campesino que encontramos el otro día, nos decía con toda

seriedad que el tiempo se ha vuelto loco..." També es parla de que "...quiere resucitarse un poco el fútbol local, juvenil e incluso infantil..."

* En VOCES AUTORIZADAS toca el torn a ser entrevistat a l'entrevistador habitual d'aquesta secció: Jaume Caselles Flaques "Santiago" que, després d'haver fet unes 66 entrevistes, per part de la Directiva, es troba mereixador de "...ser el portavoz en 'Voces Autorizadas'..." Es en "Terpo" qui li fa l'entrevista.

* En el NOTICIARIO LOCAL llegim que "...El conjunto local 'King Combo' ha grabado su primer disco con las siguientes piezas: 'Yo soy aquel', 'Silencio', 'La playa' y 'Mambo por soleares'..."

També la col·locació de dues faroles "...una frente al Cuartel de la Guardia

Civil y otra en el cruce de la Gran Vía con Santa Margarita..." "...El Ayuntamiento ha aceptado la propuesta de que llegue la electricidad a 'Sa Font de la Vila'..." "...En Artà gastamos mensualmente más de docientas mil pesetas en comprar tabaco..." "...y en Apuestas Mútuas Deportivas Benéficas más de doce mil..." En quant a a matances "...Se han declarado en el Ayuntamiento más de 850 casos de cerdos sacrificados por particulares..." També que el cens escolar era de 675 alumnes.

* De DE LA COLONIA DE S. PEDRO extreim del seu noticiari l'electrificació "...Casi todas las casas tienen puesta ya sus instalaciones. El tendido sólo falta unos tres kilómetros para llegar al pueblo..."

Casualitat o realitat?

P.G.F.

Fa 6 setmanes vérem un voltor negre posat al cim d'en Ferrutx. La brivada de goig que pegàrem ens envaï l'ànima. Per sort tenim el sagrat costum d'anar amb la companyia de Déu perquè les altres companyes sobren.

El voltor fitava la immensitat, donant l'esquena al Coll d'en Faraig. Nosaltres, imperceptiblement, férem el conillet acotat i amb peus d'àngel tornàrem enrera.

El 22 de novembre de l'any passat en Jaume Ginard Palou també en va veure un al mateix lloc, amb la particularitat que el voltor prengué volada cap a les Tavernes de la Coma d'en Pelat. Fou un espectacle caríssim de pagar i en Jaume li distingí perfectament un encuny blanc sota cada ala.

Quan el dia 16 prop passat retornàvem de la Cova d'es Recingles d'en Colau, a l'alçada de Na Clot, l'encís d'en Porrassar va ser superior a la fretura del rellotge per retornar a la vila. Hi pujàrem dret en candela. A la cucua un voltor romania ajaçat per sobre la Pedra Porrassana. Va ser un instant corprenidor ja que la testa calba del gran monarca vellutat féu la insigne negativa a causa de la nostra inoportuna visita.

natura. Així tots hi sortirem guanyant. Encara hi ha més coincidències. El diumenge, 21 d'abril, n'Agustí Torres ens deia haver-lo vist en complet repòs igualment damunt Na Porrassana.

Es tracta del mateix voltor?. Pot ser una femella que vulgui habitar a la nostra serra, altre temps agre de voltors?. Sigui com sigui, d'ací endavant, si qualcú el destria de prop i sent l'instint assassí del

gènere humà, que no el molesti ni l'apedregui, i si tan fort és el desig de prémer el gallet per escopetejar-lo, que l'escopetegi d'enfora i amb una escopeta de cotó i bales de seny.

Calendari escolar

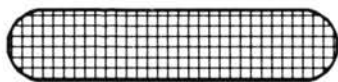
Les classes a l'Institut acabaran el dia 31 de maig. Aquest avançament en relació al calendari previst és a causa de l'inici de les obres de construcció d'una nova coberta a la part antiga de l'edifici que suposarien un perill per a les persones si continuàs l'activitat escolar habitual. Així l'activitat corresponent a administració, exàmens i avaluacions es desenvoluparà normalment a la part nova, ja que la sotmesa a obres serà evacuada.

Trobada d'escoles de ball de bot.- El passat dissabte dia 27 i a Manacor es va realitzar una trobada d'escoles de ball de bot que des de fa uns parell d'anys es reuneixen per donar força i coratge als menuts.

Els manacorins habilitaren la plaça de Sa Bassa per a tal fi on hi participaren uns set pobles entre els quals hi havia l'escola de l'agrupació local "Esclafits i castanyetes". Sembla que l'any que ve es vol fer a Sant Joan.

Des d'aquestes línies volem encoratjar als organitzadors d'aquestes trobades perquè siguesquin en aquesta tasca.

Consultes:
DILLUNS, DIMARTS i DIMECRES
de les 17 a les 20 hores
(personalment o per telèfon)

Avinguda Ferrocarril, 2, 1er. -- Artà Tel. 83 52 21

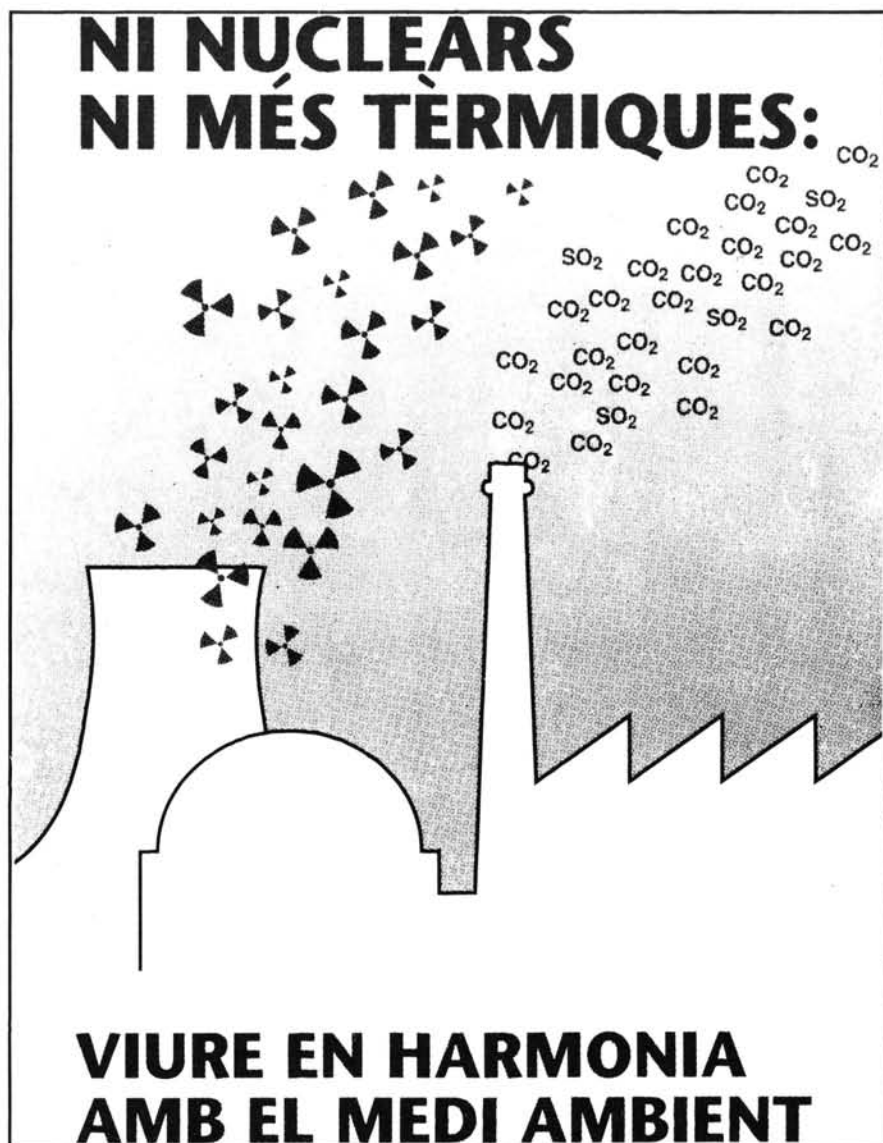
Iniciativa legislativa popular antinuclear

Toni Muñoz.- El passat divendres dia 26 d'abril, quan es complia el 5è aniversari de l'accident nuclear de Txernòbil, va tenir lloc a Na Batlessa una taula rodona sobre l'energia nuclear i la seva problemàtica. L'acte va ser organitzat per la delegació local del GOB.

L'acte va ser conduït per Miquel Angel March, secretari del GOB de Mallorca, que explicà als assistents les conseqüències de l'accident de la central soviètica i les "avaries" que han sofert les centrals nuclears espanyoles.

Després es va passar el video de Greepeace "Rompiendo la cadena nuclear" on s'explicava el procés que segueixen els materials radioactius des de la seva extracció fins al seu tractament residual. Cal matisar aquest darrer aspecte, ja que el tractament residual en si no existeix, i els materials radioactius acaben indefectiblement al fons de la mar, en magatzems terrestres o com a part de les armes nuclears.

Finalment el secretari del GOB parlà de la Iniciativa Legislativa Popular Antinuclear (ILPA). Aquesta iniciativa pretén elevar al Parlament Espanyol una proposició de llei per tal de debatre la no utilització de l'energia nuclear a l'estat. Aquesta proposta es podrà presentar al congrés si abans del 31 de maig (quan es compliran els sis mesos des del començament de la campanya) s'han aconseguit les 500.000 firmes necessàries. A Artà més d'un centenar de persones majors de 18 anys ja ha donat suport a aquesta iniciativa amb la seva firma i a Mallorca s'han arreplegat quasi 10.000 firmes.

A Mallorca la campanya de suport està organitzada pel GOB i la Campanya per la Desnuclearització de la Badia de Palma. Aquests grups pretenen també lligar el debat sobre l'energia nuclear al que ja està plantejat sobre la proposta de GESA per construir

una central tèrmica a S'Estalella i tota la discussió sobre la qüestió del consum i estalvi energètic, el debat sobre el creixement, la qualitat de vida, la protecció mediambiental i la promoció de les energies alternatives i renovables.

Comercial
ARTA

EN ARTA:
Carrer de Clutat, 26 - Tel. 56 21 48

EN MANACOR:
Polígon Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

SERVICIO TÉCNICO Y
RECAMBIOS ORIGINALES
TEL 55 58 11

Massey-Ferguson, Tractores	
CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MORISAL Y OPENI	Motosierras
CANINA	Pulverizadores
CASPIEDO	Barros de Corte
JURCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BILAN	Abonadoras

BATLLE

...per estar més a prop de tots.

A la nostra comunitat el Govern Balear ha obert un camí per estar més a prop de tots. Hem aportat solucions per a un millor servei d'ajuda al ciutadà, que faci costat a les víctimes i pugui proveir d'informació tant als joves com a qualsevol persona que pugui necessitar-la.

El Govern Balear juga fort per l'avanç tecnològic i l'aplica en la creació de centres informàtics que ajudin a agilitar els processos administratius.

Contribuim a conèixer millor la realitat de les nostres Illes i enriqueim les fonts d'informació estadístiques.

GOVERN BALEAR

TOTS JUNTS FEIM CAMÍ!

COMPRAR BÉ **ÉS**

Consumir millor

El millor que et podem donar són aquests consells

7 CONSELLS PER CONSUMIR MILLOR.

- Coneix els teus drets, així podràs elegir la qualitat que mereixes en els productes i servicis.
- Defensar-te tu totsol és més difícil. Acudeix a les associacions de consumidors. En el teu propi interès.
- No dubtis a reclamar si creus que el producte que has comprat no compleix amb les condicions necessàries.
- Informa't bé en comprar, comprova els preus i estudia prèviament diverses alternatives a l'hora de decidir-te per una.
- Llegeix els contractes i negocia les condicions quan firmis una compra important.
- No compres productes que no estiguin degudament etiquetats.
- Acudeix a Direcció General de Consum, Oficines Municipals d'Informació al Consumidor i Associacions de Consum de les Illes Balears.

GOVERN BALEAR
Conselleria de Sanitat
i Seguretat Social

DIRECCIÓ GENERAL DE CONSUM

Andreu Genovart

De La Colònia

LA REVISIO DEL CADASTRE

Durant aquests dies s'està fent i actualitzant la revisió del cadastre, com també s'ha anat fent a altres pobles. Els coloniers són cridats per ordre alfabètic perquè acudesquin a l'Ajuntament d'Artà i manifestin el seu acord o la seva disconformitat amb els plans que allà els mostren. Això, que és una cosa ben lògica, ha suscitat les queixes entre alguns coloniers, en el sentit que és molt còmode per part de l'Administració cridar els vesins de la Colònia perquè vagin a l'Ajuntament d'Artà a comprovar unes dades. Les queixes estan ben fonamentades no tan sols pels 13 kilòmetres que separen la Colònia d'Artà, sinó per l'estat en que es troba actualment la carretera. ¿No hauria estat molt millor que l'equip encarregat de la posada al dia del cadastre s'hagués desplaçat a la Colònia en lloc d'obligar tots els coloniers i residents a personar-se en les dependències municipals d'Artà? ¿Per què serveixen idò les oficines que l'Ajuntament té a la Colònia?

FUMIGACIO DE VORERES A LA CARRETERA

El passat dia 16 d'aquest mes, un camió cisterna del CIM fumigà les voreres i cunetes de la carretera i altres camades amb la finalitat d'evitar el creixement desmesurat de l'herba, que amb les plogudes d'enguany arriba a ocupar una part de la carretera. Normalment el Consell sol avisar d'aquest tipus d'activitats per evitar possibles intoxicacions especialment entre els cercadors de caragols. Convé que ho tinguin present aquelles persones aficionades a cercar caragols. És perillós fer-ho per les voreres de camins i carreteres.

TRES COLONIERS A LES LLISTES MUNICIPALS

Pel que nosaltres sabem, tres coloniers figuren a les llistes de candidats de cara a les properes eleccions municipals. Antoni Llaneras va com a número dos de Convergència balear; Margalida Ferrer figura com a número vuit dins la llista del P.P. i Benet Capó ocupa també el número vuit de la candidatura dels Independents.

UNA MILLORA MILLORABLE

Una bona part de la carretera de la Colònia cap a Betlem ha estat tallada per espai d'un parell de mesos degut a la neteja dels torrents i a la construcció de dos ponts nous. Sembla que aquests ja estan acabats però encara no estan en condicions de rebre una circulació normal pel fet d'haver-hi uns grans caràmbuls de grava al bellmig de la carretera especialment en el de Sa Jonquera. Un altre element que a simple vista crida l'atenció és la dimensió que s'ha donat als ponts tant al Des Parral com al de Sa Jonquera. Són exactament els de la carretera, bastant estreta com se sap. Tal vegada aquest era el moment de fer-los d'unes dimensions una mica més grosses pensant en una possible ampliació de la carretera; si un dia se realitza aquesta eixempla lògicament s'hauran d'eixemplar també els ponts, amb tots els nous plantejaments, despeses i molèsties que això suposa. ¿No ho podrien tenir en compte els organismes pertinents?

BAR - RESTAURANTE

Especialidad

Cocina

Mallorquina

ES PINS

Carrer de Ciutat, 49

Tel 83 64 61

07570 - ARTA

FENT CAMI CAP A XAUXA

ELS ERMITANS I L'ERMITA D'ARTA

L'ermita d'Artà va ser fundada l'any 1805. Els primitius terrenys, dues quarterades, s'han anat ampliant fins a un total d'unes 66 quarterades de les quals menys de 8 són bones pel conreu entre hort i secà.

El que produeix s'empra pel manteniment dels ermitans encara que això és insuficient. Cal destacar que amb l'ajut de donatius desinteressats, les necessitats de l'ermita i dels ermitans estan cobertes.

Actualment hi ha 5 ermitans: l'ermità Biel el qual és el prior, té 45 anys; l'ermità Benet 47 anys; l'ermità Jeroni 66 anys; l'ermità Sebastià 68 i l'ermità Dionisi, que ha estat translladat de l'ermita de Felanitx en té 87.

Per conèixer un poc més els ermitans vàrem fer una xerrada amb el prior, l'ermità Biel.

Pregunta: Per què un home elegeix fer-se ermità?

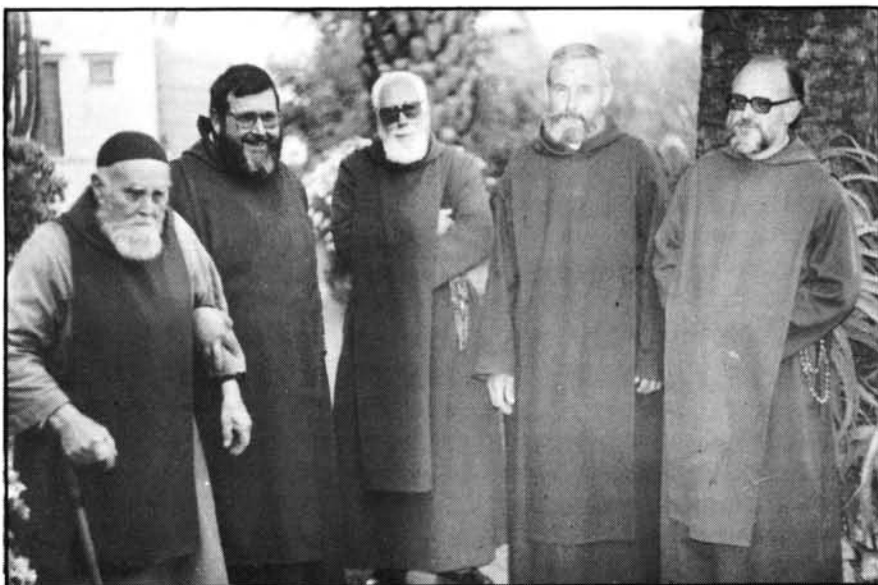
Ressposta: Nosaltres creim que és Déu qui ens ha cridat a aquesta vida. És Ell qui ens ha fet donar aquesta passa. Costa deixar la família, els amics. Però Déu ens dóna la força per deslligar-nos de tot això i dedicar-nos plenament a la vida eremítica. Contemplació i pregària per acostar-nos, d'aquesta manera més a Jesús. Varem fer els vots de pobresa, castedat i obediència, imprescindibles per dur aquesta vida eremítica.

P.: Com és la vida diària d'un ermità?

R.: Ens aixecam a les 5'45 i a les 6 comença el "reso" (Ofici, d'hores, lectures del Breviari). A les 8 esmorzam i començam la tasca fins a les 12 hores. A les 12'30 dinam i després temps lliure en comunitat fins a les 15 hores. Llavors resam l'hora de Nona i treball fins a les 6 hores. A les 6'30 del capvepre, "reso" fins a les 8 h., sopam, i temps lliure fins a l'hora de dormir (Cadascú hi va quan vol, normalment abans de les 10'30 h.) Aquest temps lliure és per escriure cartes, lectures personals, escoltar la radio, passejar, etc.

P.: Quina relació amb el poble d'Artà?

R.: Estam molt agraïts al poble d'Artà perquè estima molt s'ermita i fa molt per ella. Encara que no baixam molt sovint i encara que no tinguem amistats particulars, ens sentim molt

units al poble: som aranencs, ciutadans com qualsevol altre.

P.: Quinessón les tasques de cada un de vosaltres?

R.: L'ermità Biel i l'ermità Sebastià tenen cura de les feines de la casa. L'ermità Benet és el qui va a fer la compra cada dimarts i és el qui treballa el camp i duu els animals; l'ermità Jeroni li ajuda en aquestes tasques. I l'ermità Dionisi que ja és molt vell per fer res.

P.: A més dels que heu dit, quins contactes teniu amb la societat? Participau a reunions, festes, celebracions en comunitat...?

R.: Tenim contactes periòdics amb les nostres famílies, anam a visitar-les o venen ells, i amb la gent que puja aquí dalt. Participam només a les festes més importants del poble (Nadal i altres celebracions importants) Anam a votar. Ens sentim ciutadans com els altres i participam de la vida comunitària.

P.: Què opinau sobre els destrossos que es fan a la natura, focs, residus a la mar, destrucció progressiva de l'atmosfera...?

R.: La natura s'hauria de respectar més. Aquest estiu va ser horrorós amb l'incendi.

P.: Ens agradaria saber la vostra opinió sobre el món actual, sobre aquesta societat de renous, fums, guerres, doblers i egoismes que vivim avui en dia?

La nostra opinió és que quan un s'alunya de la Bona Nova de Jesús ocorren tots aquests mals, si seguissim el

camí de Jesús evitariem tot això.

P.: En els vostres moments d'oci, de descans, què és el que feis?

R.: Alguns tenen aficcions com jardineria, fang; altres legim, escoltam la ràdio, sobre tot les notícies i particularment ara amb la guerra del Golf ho feim cada dia per poder pregar per la pau.

P.: Per vosaltres, quin paper juga Jesús en la vostra vida?

R.: Jesús ho és tot per nosaltres: el trobam sobretot dins l'oració, en els germans ermitans, en les tasques de cada dia, etc.

Jesús és un amic que com més el coneixes, més l'estimes i més t'exigeix. Amb ell ens sentim més realitzats i feliços.

P.: Sentiua vegades temptacions de deixar l'ermita?

R.: No, aquesta vida ens ompl i no tenim temptacions de deixar-la. Hem elegit aquest camí i ens satisfà plenament.

P.: Quantes ermites i ermitans hi ha a Mallorca? Feis algunes trobades?

R.: Hi ha tres ermites: Felanitx, Valldemossa i Artà. Catorze ermitans i dos postulants. Feim exercicis espirituals cada any a una de les tres ermites amb un director espiritual.

Vos agraïm la vostra predisposició i amabilitat amb nosaltres. Gràcies per esser així com sou, per mostrar-nos aquesta finestra oberta, a la qual podem guaitar i omplir-nos de pau i espiritualitat. Creim i com nosaltres altra gent que aquest camí va cap a Xauxa.

NOTICIES BREUS

MALLORCA MISSIONERA

El diumenge dia 5 de maig hi haurà la jornada de MALLORCA MISSIONERA. Són 232 els mallorquins que en nom de la nostra Església fan realitat la dimensió evangelitzadora arreu del món. Sobre tot aquesta jorana està destinada a recolzar la missió diocesana a Perú i Burundi.

MES DE MARIA

El mes de maig és el mes de Maria. A les 2'30 del capvespre en el Centre Social; a les 3 del capvespre a l'Església; i abans de la missa del vespre en el Convent es farà l'exercici del mes de Maria.

CONSELLS PARROQUIALS

Dijous dia 9 de maig, en el Centre Social (2n. pis) hi haurà una trobada dels consells parroquials de la comarca de Llevant (Artà, Colònia, Capdepera, Cala Rajada, Son Servera, Cala Millor i Sant Llorenç. Començarà a les 9'30 del vespre

UNCIO DELS MALALTS

El diumenge de Cinquagesma -19 de maig- hi haurà la unció dels malalts, a les 6 del capvespre a Sant Salvador. Les persones que es sentin malaltes i les majors de 75 anys que fa més de 2 anys que no han rebut aquest sagrament, poden demanar-lo. Dissabte dia 4 de maig, a Lluc hi haurà la trobada de malalts amb el lema JESUS ÉS LA SALUT. A les 11 hi haurà l'acollida i a les 11'30 l'Eucaristia.

ACCIO SOCIAL

El dissabte dia 4 horabaixa hi ha una trobada a la Porciúncula dels grups d'ACCIO SOCIAL amb els candidats que es presenten a les properes eleccions municipals i autonòmiques. En aquest encontre els components dels grups d'Acció Social de Palma i dels pobles presentaran als polítics les demandes que han estat treballades durant el mes d'abril en successives reunions de treball.

SIGNES DELS TEMPS

Hi ha fets que ens parlen per ells mateixos: perquè representen un punt en el que tots hi coincidim o perquè tenen una significació especial. També a través d'aquests fets Déu ens parla. Manca que tinguem antenes per sintonitzar amb el que Déu ens diu. Vull destriar algun eco de la veu de Déu i alguna petjada del seu Regne en els fets d'ara mateix.

CATEQUESI. La pujada de dia 1 a l'ermita és una festa. Molts hi participen amb entusiasme. Però la pujada en si és el punt final de la catequesi d'infants. Aquest fet em fa pensar a mi en tot el treball que durant molts de mesos han fet un grup nombrós de catequistes, d'infants, de famílies... L'amistat que s'ha creat, la descoberta que junts han fet de Jesús; les exigències de la fe que junts han concretat... Tot això culmina en la festa de l'ermita. Déu ens parla avui pel treball constant, silencios, ple de tendresa i d'il·luminació de tots els qui hem participat a la catequesi parroquial.

ELECCIONS. El sus ja està donat. Les candidatures, els programes, la propaganda, la caça del vot. Fins i tot ens haurem de tragar alguna ració de descalificació del contrari. Són les eleccions municipals. Avui, la responsabilitat en el camp polític és una crida insistent de Déu que pocs escolten. Un dels noms de la caritat avui és acció política. El resultat de les properes eleccions incideix fortament en la convivència ciutadana i en la nostra vida de cada dia i condiciona el futur de les properes generacions. Val la pena que cerquem i escoltem el que Déu ens diu avui a cada un, a través de les eleccions.

GRAVACIO DE CONVERSES TELEFONIQUES. Ha estat una notícia fortament impactant: una cadena d'emissores de radio i a continuació la majoria de diaris han donat publicitat a una conversa telefònica privada. Crec que avui és nadar contra corrent. Però val la pena recordar que la persona humana i totes les persones humanes tenen dret que la seva intimitat sigui respectada. Ja sé que molts diuen que amb ètica no anirem enlloc. Però jo dic que sí. Que amb ètica és la única manera d'anar a qualque banda. Ja sé que no és el mateix destapar la conversa d'un home públic que fer el mateix amb una persona privada... En nom de Déu i en nom de l'home, hi ha coses que no estan bé i no s'han de fer. Això és el que Déu em diu a mi per mitjà d'aquest fet.

MARADONA. Primer va fugir d'Itàlia amb passaport diplomàtic. Ara ha estat detingut a Argentina consumint i posseint droga. I només fa uns anys va participar a una campanya antidroga emetida per una cadena de televisió. Què podem dir d'aquest home, quan segurament el que més necessita és una paraula humana de comprensió? Sense jutjar ningú, sí que vull aprendre una lliçó: a vegades ens pugen els fums en el cap. A vegades perdem la noció dels nostres propis límits. A vegades ens feim déus. I no ho som. A vegades duim dues vides. És el triomf del diable, el qui ens vol dividir, el qui vol separar el que ha d'estar unit: l'home amb si mateix i amb els altres. L'home amb Déu el seu creador.

Francesc Munar

CLUB 3ª EDAT

Els passats dies 20 i 21 d'abril el Club de la 3ª Edat local va celebrar el sisè aniversari de la seva fundació, com ja és tradicional de cada any.

El vespre del dia 20 tingué lloc al convent dels Franciscans la festa-aniversari perquè el teatre estava ocupat amb la representació de l'obra Siau Benvingut.

S'entregà el carnet de soci honorífic a 28 socis del Club que havien complert els 80 anys i que ja queden exempts de pagar la quota mensual.

També es va fer entrega del **bastó i ram de flors** als matrimonis més vells del club i que entre els dos esposos sumassin més de 101 anys.

Després es va entregar el títol de soci distingit a tres persones que tenen més de 90 anys, i també un diploma a la persona més vella del poble, encara que no sigui soci del Club.

El dia 21 es va assistir a la missa pels socis difunts durant l'any 90 i a les sis de la tarda hi hagué un concert a càrrec de la Banda de Música local al Club i es va servir un gran refresc.

Tots els actes esmentats estaren patrocinats per la Caixa de Pensions local.

Seguint la conversa amb el president del Club, Israel Sánchez, ens va dir que el passat 18 d'abril hi hagué junta per convocar eleccions, cosa que es fa cada 2 anys, i que fins al 4 de maig hi ha temps per presentar candidatures. Si el 18 de maig no s'ha presentat ningú es convocarà junta general per veure i decidir si continua la mateixa junta directiva actual.

Una nota curiosa a destacar és que actualment el Club compta amb 964 socis en actiu, dels quals 5 tenen entre 90 i 95 anys, 29 entre 85 i 90 i 91 entre 80 i 85 anys.

A tots ells i també a tots els restants els desitjam salut per poder celebrar el seu centenari.

FUTBOL

Bon partit jugat per l'equip artanenc que als dos minuts marcava el primer gol. Els visitants posaren en perill la porteria artanenca durant els deu primers minuts quan aconseguiren l'empat amb una jugada molt protestada per l'equip local per un clar fora de joc. Però, de mica en mica, l'equip artanenc, que desplegà un gran joc, controlà la situació del partit que arribaria al 2 a 1 amb la transformació d'un penalti per part d'en Quique. Però l'equip visitant no es deixà dominar tan fàcilment i amb una jugada de pilota

parada arribà el 2 a 2, un resultat que ja no canviaria en tota la primera part. A la segona part l'equip artanenc sortí a la desesperada amb un bon joc i un clar domini, fruit del qual arribà el 3 a 2, transformat pen Quique, des del punt de penal. El 4 a 2 l'aconseguiria en Guillem amb un extraordinari gol. L'Artà es troba en aquests moments de la lliga en el nové lloc amb 30 punts i 2 negatius, a 17 del Campos que és el primer i a 15 del Coer Ca's Concos. Avui, dia 4 de maig, l'Artà té una sortida molt difícil al camp del líder, Campos.

BASQUET

Senior femení

La decisió federativa de no tenir en compte els resultats produïts en la primera fase del campionat condiciona que l'equip femení d'El Dorado acabàs tercer en la taula classificatòria i no segon com en un principi es pensava. Anul·lada la possibilitat d'un ascens directe ara disputen els play-offs per a un ascens que s'han merescut sobradament. El Bons Aires de Palma seran l'adversari a batre per consumir les seves aspiracions.

Senior masculí

21.IV.91 -

MOBLES MEDI AMBIENT	68
SANIMETAL-ARTA	56
28.IV.91 - SANTA MARIA	73
SANIMETAL-ARTA	54

Sembla clar que, un cop acabada la llarga temporada regular del campionat, els play-offs final, per a l'ascens ja li sobren a l'equip artanenc. El Sanimetal-Artà encara no ha guan-

yat cap partit i, pel camí que va, no sembla probable que ho faci. En resten dos per acabar del tot i si continuen presentant-se amb un equip de circumstàncies per tal d'acomplir amb un simple tràmit dominical, els resultats no poden ésser gaire positius. I és que aquesta temporada esdevé, cada cop més, una temporada per oblidar i reclama un replantejament seriós de cara a la següent.

CICLISME

Avui fa vuit dies començava la "II Challenge Intersocial Comarca de Llevant" de ciclisme, una prova que s'estrenà l'any passat amb un gran èxit de participació i organització i que enguany duu camí de consolidar-se. Organitzada pels clubs ciclistes d'Artà, Manacor, Sant Llorenç, Felanitx i Son Servera, la prova d'enguany comprèn una etapa pròleg -ja

disputada- de 3,2 Km. recorreguts al Polígon de Manacor i cinc etapes més de 70 Km. cada una a recórrer pels termes d'Artà, Sant Llorenç, Felanitx, Son Servera i Manacor respectivament. Totes elles se celebraran en dissabte, a partir de les 16:00 hores i les sortides es faran dins els casc urbà de les respectives localitats.

A més dels Ajuntaments pertinents són moltes les empreses patrocini-

nadores. L'organització corre a càrrec dels cinc clubs ciclistes que promouen la prova. En el proper número ja us podem informar de les classificacions obtingudes fins aleshores, quan ja s'haurà disputat l'etapa d'Artà-que és avui capvespre- i les dificultats de la qual, segons ens informaren, ja poden començar a perfilar possibles candidats de cara al triomf final.

Sort per als artanencs.

FUTBOL BASE

LLIGA DE JUVENILS

* Artà-0	Llosetense-3
* Colònia-Artà (suspès)	
* Artà-0	Port de Pollença-6

COPA D'INFANTILS

* Avance-2	S'Horta-5
* Manacor-0	Avance-6

PRESIDENT

PLAY-OFF LLIGA DE BENJAMINS

* Camp Redó-8	Avance-2
* Avance-2	Rafal Vell-0
* R.C.D. Mallorca-4	Avance-1
* Avance-0	Sallista d'Inca-6

Lliga de 1ª Regional

C. D. Artà, 3 - C. D. Consell, 3

Un punt perdut per l'Artà després que es posàs per davant en el marcador amb un clar tres a zero.

La primera part fou de bon joc i en Grillo tengué una primera oportunitat que no va saber aprofitar de cara a marcar el primer gol de l'equip. Minuts després en una jugada desgraciada de l'equip visitant, i amb l'ajuda del porter i del defensa, el primer gol del partit pujaria al marcador a favor de l'Artà.

El segon gol el marcà en Guillem amb una jugada llarga i ben elaborada per part de tot l'equip. Poc després en Quique posà el tres a zero al marcador. Acabaria així la primera part.

El segon temps va sortir tot al contrari. Si el primer fou de bon joc amb jugades de perill i força elaborades, en el segon dstacaren les nombroses errades i el nerviosisme sobretot al centre del camp. Per altra part el Consell avançà línies i així passaria a dominar el joc del centre del camp i poc després escursara distàncies marcant el primer gol. Gol que els motivà encara més a realitzar jugades de bon joc i crear, d'aquesta manera, claríssimes ocasions de gol. El segon gol visitant arribaria com a fruit d'una jugada amb possible fora de joc, però que acabaria en un penal clar que féu pujar el segon gol al marcador. Poc

després arribaria el tercer per culpa d'una errada de la defensa local. Aquest resultat ja no es mouria i d'aquesta manera s'arribaria al final del partit amb empat a tres gols que no agradà gens ni mica a l'aficionat, que tornà sortir de-scontent de Ses Pesqueres.

At. Rafal, 2 - C. D. Artà, 1

L'empat era el resultat just d'un partit en què el Rafal i l'Artà tengueren moltes i clares ocasions de gol.

A la primera part en Grillo i en Ramon, per part de l'Artà, es trobaren sols davant la porteria local, però no varen saber aprofitar les jugades clares de gol. La primera part acabaria en empat a zero gols.

Al segon temps l'equip artanenc es

posaria al capdavant del marcador mitjançant en Remacho que marcà un gol de bella factura en una jugada excel·lent d'en Grillo.

L'empat arribaria a conseqüència d'una esplèndida jugada de l'equip local i, més tard, a conseqüència d'un rebot, arribaria els dos a un definitiu en una jugada un poc desgraciada per a l'Artà.

Aquest resultat fou un tant injust ja que, com hem dit abans, l'Artà no es mereixia perdre.

Cal destacar la presència de Julià i Piris, encara que no jugassin. Sembla que estan recuperats de les seves lesions.

J.E.R.

Clínic Artà

CONSULTORI MEDIC

Dr. Enric Mas
Dr. Miquel Mestre

Carrer Ciutat, 39 Tel. 83 62 37
07570 - Artà

AMPLIA ELS SEUS SERVEIS

Diariament de 9 a 13 h.: **Medicina general**,
Cirurgia, Electrocardiografia, Dietètica, Reu-
matologia i Rehabilitació.

PRIVATS i A.S.I.S.A.

Cada dimarts servei de
GINECOLOGIA
a càrrec del Dr. Arturo Gil Bretones
(hores convingudes)

Cada dimecres servei de
PEDIATRIA
a càrrec dels Drs. MARCO LLITERES
(hores convingudes)

Torneig de Truc

En els locals de la Cafeteria Almudaina s'han vingut desenvolupant les partides corresponents al IV Campionat de Truc en el qual han participat trenta parelles amb un gran ambient i animació. La fotografia que comentam és la corresponent a la final. El que no du ulleres és Ignacio Ríos i la seva parella Carlos Brazo. Els vencedors foren els altres dos, en Francesc Sansó, a l'esquerra, i el seu company Jordi Fuster. Sembla com si s'estiguessin creuant les senyes secretes sobre les peces que duen entre mans.

Hípica

En els darrers quinze dies el món del trot ha sofert pocs canvis dins el panorama artanenc. Podem parlar, però, dels poltres de tres anys en què darrerament s'han destapat tres productes, **Reure**, **Rata Zalea**, i **Raia**. Els dos primers ja saben què és guanyar carreres dins l'hipòdrom de Manacor, i la tercera ja sap què és classificar-se. **Reure**, fill de **Labrador de Thoury** i d'**Alfa Mora**, és propietat de Jeroni Ginard, Sunyer, i és conduït pel manacorí Sebastià Riera, o per Tomeu Llobet (fill del que fou conductor de **Glòria** i **Cartumach**, dels germans Pascual de S'Ametllerar o de Sa Cova). La segona, **Rata Zalea**, filla d'**Iquelon** i de **Zalea**, és propietat de Miquel Negre, Mondoï, i sol ésser conduïda per Joan Antoni Riera, Boveret, de Manacor. La tercera, **Raia**, és de la quadra d'Es Pou d'Es Rafal (i nascuda a Can Toni Garrit), i és preparada i conduïda per Toni Sancho, Crespi.

Dels altres productes hem de destacar el dolç moment de forma pel qual travessa **Penyora**, l'egua de Mateu Vicens, Metler. La darrera mostra del seu bon moment fou el dissabte dia 20 d'abril que guanyà fàcilment a l'1'23"5 conduïda per Jordi Caldentey. Aquest mateix dia també **Reure** feia tercer a l'1'34"6 a la carrera de poltres.

El diumenge 21 a Son Pardo tan sols aconseguírem un tercer lloc a la vuitena carrera, i fou l'egua de Tomeu Gili, Sua, **Loçana**, a l'1'26"2. Aquest dia també la dama local Cati

Rigoletto, seri aspirant al G.P.N.

Massanet participava al I Premi Conselleria de Cultura i Esports per a Dames conduïnt **Popop Etoile**, un producte francès de propietari manacorí.

Quant a nous productes hem de recollir que la popular egua de Na Borrassa **Mel** ha donat llum a una pollina filla de **Napolitain**. Enhorabona. **Mel** ha de ser coberta pel semental de l'estat **Barclays Square**.

Dissabte dia 27 es celebreren carreres a manacor, i gran èxit pels cavalls artanencs exhibició de força i classe del poltre local **REURE** propietat de Jeroni Ginard "Sunyer" i conduït pel manacorí Llobet a n'aquesta carrera debutava a Manacor Royal Prince de la cuadra Ses Eres. El premi Auberive especial per aques la 1ª i 2ª posició foren per egües artanencs: **Panyora** conduïda per Jordi Caldentey a l'1'23.9" i el segon lloc fou per

l'egüe de carrosse **Tornado of France**, tot un èxit.

El diumenge dia 28 a Son Pardo la 1ª i 2ª posició de la 3ª carrera foren per Joiell i **Loçana** tots dos de Tomeu Gili, i a la carrera dels poltres un dels darrers exams abans del Gran Premi, fou **RIGOLLETO** dels germans Servera el que entra en tercera posició a l'1'22.8", enhorabona!, **Riggy** tengué una topada abans de la carrera, tot així

encara feu 4art. a l'arribada. Amb això coratge el Gran Premi Nacional pels artanencs amb **Riggy** i **Rigoletto**.

Chaude Fontaine II

DE QUAN EREM JOVES

anàvem a fer serenades i n'hi havia de tot color. Llavors gairebé teníem la seguretat de cantar a una femella realment amb el tel del néixer sencer, no com ara que, qui més qui manco, el cedàs farinoler li ha esdevingut ungarbell de faves. Recordam que una nit férem una serenada a una fadrinarda de 70 anys empesos que vivia al carrer d'es Figueral. Com que aleshores el cantar en l'idioma d'en Delibes era senyal de cultura, vet aquí que li amollam una saborosa andanada de foc ardent a la damisel·la susdita. Després del toc de baula corresponent per part del bauler major del poble, en Guillem Canet, n'Andreu Garbeta i nosaltres amollàrem aquesta trunyella del trunyell! poètic de la plaça de S'Aigo: "Catalinaaaa, mujer de mucho aparatooo, te comes la longaniza y das la culpa al gato". La resposta va ser una bacinada de vidol, tan verjo com volgueu, però espès i pudent com a carn de vas. No prou escaldats, canviem de repertori i el pròxim personatge fou una jovençana tan bella com la salut, però amb "l'emperò" de que vivia al quarter de la Guàrdia Civil. Havien tocadés les tres de la matinada i els trobadors envestírem el suau i romàntic "alerta moixeta no facis renou", quan el cap de colles de la parella civil, empimpat fins a la coroneta, resolgué tallar fins a l'enclavor aquella cridòria que, des de la boca dels beladors, pujava a la cambra del malsofrit representant de la llei. Així, que pegà cop al forrellat del fusell al temps que deia: "Vos ne daré jo de moixos i moixes..." La restant trecalada d'improperis no la poguérem escoltar perquè, qui més qui manco, prengué la "d'espera'm, Maria, que encara no és de dia" El succés ens dóna dret a pensar en la creació del partit polític "Moixes a la Sala". Per les llàgrimes d'un forn de calç, santa Tum, Tum, aquesta mes bona Verge del Sant Roser! ell ja tenim un paner pled'ous amb el gall en el cul. Bativa el nan que si crien tant com les moixes vilatanes, dins poc temps la Sala estarà farcida de puces i amb un xinxa de moixons que faran el jaç damunt els llibres del beato Patró.

Perquè, germans i germanes, una vintena de moixes ben alimentades, en quatre anys poden engendrar el triple del padró d'habitants actual, i ja ens direu a on dintre agombolam semblant exercit miolaire. Una cosa és certa: a l'hora de contribuir no hi haurà tutís ni tuties perquè saben la resposta de memòria "miau, per pagar i redemiau per cobrar".

EL POBLE ESTA QUE TRINA i si qualche "metàfora" d'aquelles que circulen pel poble arriba per devers la casa de la vila, més d'una ruda de barbuts romandran tan pelats com en pelat de la peladesca, i no serà per anar més a la fresca. Tot el contrari. Els pelats, pelats, serem tots anc que l'Ajuntament sigui un sol Déu vertader i tretze persones distintes. És que això de pagar 42 pessetes cada casa per tona d'aigua depurada, sona tan guapirrinoi com el Libérame d'òmine d'en Verdi cantat a les bodes de Canaan. Els punyeteros Independents prometeren la depuradora, però el que no digueren fôu com i quan l'havíem de pagar. És una veritat com un temple que la pudor no passa del parc de bombers avall, i que pels indrets del prat d'es Lli i ses Marranxes els efluvis fètidis són inexistents, així com els aromes corporals han fuit i la cosa va llisa, també pel mateix cul de sac fluiran els nostres pempis guanyats a cop de martell i calls a les mans. Déu no ho vulgui i ens alliberi d'ensopegar amb la mateixa pedra, per això si als mítings d'enguany prometen el nou teatre que el prometin de manera que ens poguem comprometre a pagar-lo. Ni més ni pus. No sia cosa que el Grup Escènic Artanenc, l'hagués d'estrenar amb l'obra dramàtica del professor Palangre Galteler, "siau ben fotuts". Això seria el curull del non plus ultra i el non rien plus del rien de rien dels despropòsits cívics que la recta final del segle XX ens

pogués donar a viure. A dreta ciència, per ventura no sabeu el que deia l'apotecari Cusi respecte a la política? Idò va dir que "quan un polític promet, fa un pet i quan diu que sí, diu que no, i quan diu que no, diu que tal vegada hauria d'haver dit que sí, quan lo correcte era haver dit que i.e., perquè entre un sí i un no només hi ha s'intenció de callar es sí i estar es no, per quan s'ocasió sigui propensa a sa necessitat d'haver de dir pot ser". Sàvia sentència d'un dels artanencs més celeberrims i sabuts de la nostra història. I una de dues; ses gallines ponen pes bec, mentres la madona faci la cota nota i buidi el sac de grans dins el galliner, però si l'aviram s'ompl el gavatx de vent, els escaldums de polastre tendran manco carn que un aguiat pep de rejilla.

PER ACABAR VOLEM desmentir uns quants greuges que estan a boca de carrer. Que en Tià Funtillo no se casa. Que en Joan Terrassa no pensa fer règim ni anar a son amagrador. Que s'hagi pensat en Na Batlessa com a residència oficial del Batle. Que en temps de messes es segarà la gespa d'es Collet i enviar la batuda al tercer món. Que a la depuradora no es muntarà una moscafectoria de mosques d'ase. I, finalment, tampoc no es celebrarà la primera regata de Windsurfing a sa depuradora perquè la badia nord es reserva per a les maniobres de la VI flota nordamericana. De moment ens conformam amb curses de transatlàntics de paper fets amb editorials de El País.

ENDEVINETA de Pere Xim

Solució a la darrera publicada:
En Hussein.

Ell és bona persona
mai no el podrem oblidar
ara ha vingut a Artà
i hem estat junts una estona.
La festa va ser rodona
havent-hi molt de menjar.
Artà és la seva corona.

(Solució al proper número)

TORNAREM EL DIA 18/5